Cumhuriyet

24 üncü yıl Sayı : 8261

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Çarşamba 13 Ağustos 1947

MİLLİ PİYANGO 30 AĞUSTOS

TEMİZLİK, NEFASET, LEZZET
TEMİZ ŞEKERCİ
MUSTAFA ESENLİK
Fatih tramvay durağı No. 67
Hiç bir yerde şubesi yoktur.
BAYRAM HEDİYELERİ İÇİN EN GÜZEL ÇEŞİDLERİ HAZIRLANDI

Ankarada şayia bolluğu gene göze çarpıyor

Kabinenin istifa edeceği, bir koalisyon kabinesi kurulacağı, Meclis Reisinin de çekileceği söyleniyor

Alâkalılar: «Hükûmet, Meclisin itimadına dayanmaktadır. Çekilmesi Meclis çoğunluğunun itimadına hürmetsizlik olur» diyorlar

Bekliyoruz

Halk Partisinin geçirmek zorunda bulunduğu bünye değişikliği, yalnız bu siyasi teşekküle bağlı olan bir kısım vatandaşları değil, bütün Türk milletini yakından ilgilendirecek kadar önemlidir. Çünkü, içine girmeğe çalıştığımız ileri hürriyet rejiminin muvaffakıyeti, her şeyden önce, Halk Partisinin, karşılaştığı imtihanı başarı ile atlatmasına bağlıdır. Anlaşıldığına göre, imtihan neticesini öğrenmek için ekim kurultayına kadar beklemek gerekecektir. Fakat bugünden şahid olduğumuz tartışmalar o zamana kadar az çok gelişecek ve partinin istikbali hakkında bizi belki ekim ayından önce de epey aydınlatabilecektir.

Halk Partisinin muvaffakıyeti derken ne kasdediyoruz? Bu sual, cevabı iki üç kelimeye sığdırılamıyacak derecede etraflı ve dağınık bir mevzula ilgilidir. Kurultaya iştirak edecek bütün üyeler, merkez yönetim kurulunca hazırlanan bir önergeyi «oy birliği» ile onaylarlarsa, bu, memleket çapında parlak bir netice mi sayılacaktır? En demokratik prensiplere göre ayarlanmış bir parti tüzüğü, ezici bir çoğunluğun kabulünden geçerek yürürlüğe girerse, Halk Partisi kendi iç kuvvetini âleme karşı isbat etmiş mi olacaktır?

Bizce hâdiseyi şekil ve manzara cephesinden ele almak hatalıdır. Unutmıyalım ki, gösterişe aid gayretler, yalnız tek partili rejimlerde bir kandırıcı değer taşıyabilirler (o da bir dereceye kadar). Düşünen ve düşündüğünü yazabilen insanlar diyarında her muvaffakıyetin ilk şartı samimiyettir. Açık yürekle tartışılan bir Meclis, içinde ne kadar ağır sözler işitilse de, zavahiri kurtarmak maksadile birlik kıyafetine bürünen bir kalabalıktan daha ahenkli, netice itibarile de daha kuvvetlidir.

— Cumhur Başkanı parti şefliği yapmasın. İdare mekanizması istisnasız bütün partilere karşı eşit muamelede bulunsun!

Deniyor. Bunlar, ileri gerçek bir rejimin basit şartlarından ikisidir. Hakikati böylece kabul ettikten sonra artık kaleme alınacak formüllerin kelimeleri üzerinde uzun boylu durmaya yer yoktur. Halkın kolaylıkla idrak edeceği birkaç cümleyi arka arkaya sıralamak her halde fazla düşündürücü bir iş olmamalıdır. Hatırdan çıkarmıyalım ki, yapılmak istenen değişikliğin bir hedefi de Cumhuriyet Halk Partisini yeni şartlar içinde sağlam adımlarla yürüyebilecek bir kudrete ulaştırmaktır. Yoksa Cumhur Başkanı İsmet İnönü, parti şefliği vazifesini bırakmaksızın da, bir yıldanberi yaptığı gibi bundan sonra da muhalefete karşı tarafsız bir durum güdebilir. Bahis mevzuu olan, bir şahsın hususî meziyetlerine güvenmek değil, bir sistemin memleketimizde normalleşmesini temin etmektir.

Halk Partisi saflarında bu düşünceyi benimsiyen vatandaşlar bulunduğunu sık sık görüyoruz. Bunların zaferi, birçok gürültü ve kavga pahasına da olsa, aynı zamanda Halk Partisinin bir zaferi olacaktır. İnkılâb yıllarında hayrete değer başarılar gösteren, zaman zaman bir kışla disiplinini bile kabul etmekten çekinmiyerek memleketi büyük sarsıntılardan koruyan bu siyasi teşekkülümüz, bundan böyle yeni bir hayatın zaruretlerine göre kendini ayarlamak ve artık susarak ve itaat ederek değil fakat konuşarak, bağırarak, hattâ dövüşerek çalışmak zorundadır.

Tek partili rejimler, başlangıcda bir nevi fikir hürriyetini kabul etseler de, zamanla şef sistemine doğru kaymaktan kendilerini kurtaramıyorlar. Bu, tecrübenin gösterdiği, istisnası bile olmıyan bir kaidedir. Demek ki, tek parti rejimi, son tahlilde tek ses rejimi demektir. Böyle bir sisteme göre ayarlanmış bir memlekette başka

NADİR NADİ

— Arkası Sa. 3, Sü. 4 te —

Başbakan bu akşamki trenle Ankaraya hareket ediyor

Ankara 12 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin açılmasına pek az bir zaman kalmıştır. Bu yüzden kabinenin düşeceğine ve Halk Partisi genel merkezinde mühim değişiklikler vuku bulacağına dair rivayetler yeniden canlanmış bulunmaktadır. Şayia borsasına göre, yeni kabine bir koalisyon kabinesi olacak ve Cevdet Kerim İncedayı tarafından teşkil edilecektir. Adnan Menderesle Fuad Köprülünün de yeni kabinede vazife alacaklarından bahsedilmektedir. C. H. P. Genel Sekreterliğine Cevad Dursunoğlunun getirileceği, General Kâzım Karabekirin de Meclis başkanlığından çekileceği, gene aynı kaynaklar tarafından bildirilmektedir.

Ciddî telâkki edilmiyen bu şayialar karşısında alâkadar mahfiller şu mütaleaları ileri sürmektedirler:

«— Bugünkü hükûmet, Büyük Millet Meclisinin itimadına dayanmaktadır. Bu itimad sarsılmadan Receb Peker hükûmetinin iktidardan çekilmesi, Meclis çoğunluğunun itimadına hürmetsizlik olur.»

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

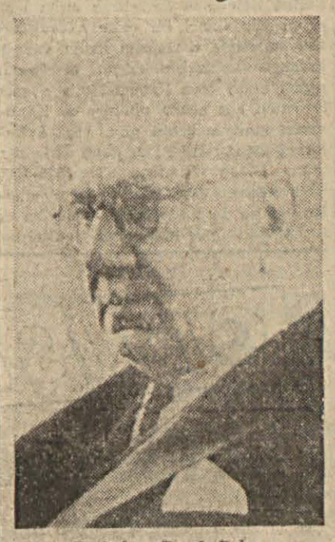

Başbakan Receb Peker

Rusyanın Orta Avrupa ve Balkanlarda yayılışını canlandıran bir resim: Genç Bulgar komünistleri Sofya caddelerinde yürüyüşler yapıyorlar. Caddeler gördüğünüz gibi Başbakan Dimitrov ve nüfuzlu dostu Stalin'in resimlerile süslü bulunmaktadır

Avrupayı komünizmden kurtarabilmek için

Marshall plânı tatbik edilinciye kadar Amerika elinden gelen her şeyi yapacak

Washington 12 (a.a.) — Şimdi artık açıkça görülüyor ki Birleşik Amerika idaresi, Paris konferansına iştirak etmiş olan iki bellibaşlı devletin, yani İngiltere ile Fransanın ayakta tutunabilmeleri için elimden gelen herşeyi yapacaktır. Avrupayı malî bir yıkılıştan ve komünizmden kurtarabilmek için Marshall plânı tatbik mevkiine konuluncaya kadar bunda zaruret vardır.

İkraz anlaşması hükümlerinin tadili

— Arkası Sa. 3, Sü. 3 te —

Yunan meselesi tekrar Konseyde görüşüldü

Amerikan murahhası, dün sert bir lisanla konuştu ve meselenin Genel Kurula verilmesini teklif etti

"Veto hakkı tecavüzü teşvik için kullanılıyor, onun için eli ayağı bağlı kalamayız,,

İngilterede iktisadî tedbirler

Yeni tasarı Avam Kamarasında kabul edildi

İngiliz gazeteleri, tasarıyı şiddetle tenkid ediyorlar

Londra 12 (a.a.) — 18 saatten fazla süren ve bütün gece devam eden müzakereler sonunda Avam Kamarası bu sabah hükûmete şimdiki iktisadî durumu karşılamak imkânlarını verecek olağanüstü yetkiler bahşeden kanun tasarısını tasvib etmiştir. Bu kanun tasarısı 68 e karşı 178 oya kabul edilmiştir. Avam Kamarası, muhafazakârlar, liberaller ve bazı işçi saylavlar tarafından ileri sürülmüş olan tadil tekliflerini reddetmiştir. Bununla beraber hükûmet, bu yeni kanun tasarısile bahşedilen yetkileri gazetelerin veya diğer neşir vasıtalarını kapatmak gayesile kullanılmaması hakkında liberaller tarafından yapılan bir tadil teklifini kabul etmiştir.

Lordlar Kamarasında

Londra 12 (a.a.) — Lordlar Kamarası,

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

Hindistanda çarpışmalar tekrar başladı

Müslümanlar ve Hindular arasındaki son çarpışmalarda 100 kişi öldü

Hindistanda yeni kurulan Pâkistan İslâm devletinin Moskova Elçisi Begum Şahnevar. Yeni Elçi Pâkistanın en güzide kadınlarından biridir

Lahur 12 (A.P.) — Bugün Lahurdaki Mayo hastanesi idare makamlarından öğrenildiğine göre, Müslüman ve Hindu camiaları arasında iki gündenberi de-

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Kozanada esir edilen çeteciler kamyonlarla sevkediliyorlar

Amerika, Yunan işine fiilen karışmıyor

Yunanistanda yeni bir kabine kurulması ihtimalleri tekrar ileri sürülüyor

Çeteciler faaliyetlerini arttırdılar, partizanlar bir dağ hükûmeti kurmak için arazi kazanmağa uğraşıyorlar

Atina 12 (a.a.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Yunanistan, önümüzdeki hafta, M. Çaldaris'in Amerikadan Atinaya dönmesi üzerine patlayacağa benzeyen bir siyasî buhranın arifesinde bulunmaktadır.

Siyasî ve diplomatik mahfillerde geniş

— Arkası Sa. 3, Sü. 5 te —

Amerikan delegesinin dün Konseye verdiği takrir

Londra 12 (B.B.C.) — New-Yorktan bildiriliyor:

Güvenlik Konseyinin bugünkü toplantısı Amerikan murahhası Mr. Johnson'un gayet mühim bir demecini dinlemiştir. Mr. Johnson, Amerikanın, istiklâlini ve bütünlüğünü korumak için Yunanistana her şeyini vermek kara-

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Milletlerarası durum

Trygvie Lie, durumun zannedildiği kadar gergin olmadığını söylüyor

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Trygvie Lie

New-York 12 (a.a.) — Birleşmiş Milletler genel şekreteri Trygvie Lie, hazırladığı raporda milletlerarası durumun zannedildiği kadar gergin olmadığını söylemiştir.

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Filistinde Arabıar harekete geçtiler

Bir Arab çetesi beş Yahudi öldürdü, iki taraf arasında çarpışmalar devam ediyor

Kudüs 12 (a.a.) — «Arab gençliği» hareketinin başkanı Mahmud Lebib polisten Filistini terketmek emrini almıştır. İyi haber alan mahfillerde sanıldığına göre, bir Arab çetesinin Telâvivde bir kahveye taarruzu ve bu taarruz neticesinde beş yahudinin ölmesi bu kararın alınmasına amil olmuştur.

Çarpışmalar devam ediyor

Kudüs 12 (A.P.) — Pazar gecesi «Yarkon River» barında vukua gelen katliâmdan sonra patlak veren Arab ve Yahudi camiaları arasındaki çarpışmalar devam etmektedir.

Bu yüzden şimdiye kadar 6 kişi ölmüş ve 14 kişi yaralanmıştır. En son olarak bugün Yafa-Telâviv sınırı üzerinde, Hasanbey camii yakınlarında bir Yahudi genci bıçakla vurulmuş ve ağır surette yaralanmıştır.

Mareşal Çakmak, D.P. Kadıköy merkezinde

Mareşal bir hitabe irad etti ve partililerin suallerine cevab verdi

Mareşal Çakmak, Kadıköy D. P. Merkezi önünde partililer arasında

Kadıköy ilçesi Demokrat Parti merkezinde dün saat 18,30 da bir toplantı yapılmış, toplantıya davet edilen Mareşal Fevzi Çakmak, demokratlarla bir görüşmede bulunarak sorulan muhtelif suallere cevablar vermiştir.

Fevzi Çakmak, Demokrat Parti mer-

— Arkası Sa. 4, Sü. 7 de —

Tarım Satış Kooperatifleri kongresi dün de hararetli oldu

İzmir Tarım Satış Kooperatifleri Birliği genel toplantısında bulunanlar ve Adnan Menderes konuşurken

— Yazısı 3 üncü sahifemizde —

İzmir Belediye Reisile bir mülâkat

Reşad Leblebicioğlu, bu seneki fuarın ehemmiyetini anlatıyor

Şehrimizde bulunan Izmir Belediye başkanı Reşad Leblebicioğlu, dün gazetecilerle bir görüşme yaparak 20 ağustosta açılacak olan İzmir enternasyonal fuarı etrafında aşağıdaki izahatta bulunmuştur:

«— İstanbula, büyüklerimizi Izmir fuarına davet etmek üzere geldim. Evvelâ sayın Cumhur Başkanı Inönü tarafından kabul edildim. Inönü, Izmirliler adına yaptığım bu davete «Fuarın açık olduğu zaman zarfında şehrinize ve fuara gelmeği arzu ediyorum. İzmirlilere selâm ve muhabbetimi bildirin.» dediler. Bilâhare Başbakanı ve Valiyi ziyaret ettim.

İzmir fuarı, 943 senesindenberi millî

— Arkası Sa. 3, Sü. 6 da —

İKTIBASLAR

Türkiye ve Yunanistana niçin yardım ediyoruz?

Yazan: **Binbaşı G. H. Eliot**
Tanınmış askerî muharrir

Amerikanın yeni dış politikası (ki umumiyetle Truman doktrini diye tanılıyor). Hürriyetsever milletlere komünist diktatörlüklerin yüklenmesine karşı gelmek üzere malî ve fennî yardım sunmaktadır.

Truman doktrini devamlı sulh için biricik yoldur. Otuz yıl içinde iki defa kendi işimize bakmak siyaseti üzerinde ısrar etmemiz bizi harbe sürüklemiş bulunuyor.

1 ocak 1917 de Alman Başbakanı Bethman-Hollweg, muhteşem efendisine, denizaltı harbini genişletmenin Amerikayı harbe sürüklemesi ihtimali yüzünden telâş etmemesini söylemiş ve «Amerikanın bütün yapacağı iş, gıda ve para vermekle, tayyareler belki de bir miktar gönüllü göndermekle İngiltereye yardım etmektir» demişti.

Mareşal Hindenburg da «biz bunların hepsini hesaba katmış bulunuyoruz» sözlerini söylemiştir.

Nihayet Kayser de: «Öyle ise denizaltı harbini devam ettiriniz. Amerikayı kale almayabiliriz» demişti.

Kayser Wilhelm, 1918 yılının sonlarında başka türlü düşünüyordu. Fakat Wilhelm'in hata ettiğini öğrenmesi, bir harbe mal olmuştu.

1933 te Adolf Hitler şu sözleri söylemişti:

«— Amerika bizim için bir tehlike değildir. Yeni dünya denilen bu memleketin geriliği ve inhitatı, askerî aczinden besbelli.»

1941 de Japon genelkurmayı Pearl Harbour darbesinin Amerikayı felce uğratacağını hesablamış ve bu darbeyi yiyen Amerikanın Japonyanın doğu Asya İmparatorluğuna hücum edecek kuvvetler hazırlayamıyacağını sanmıştı.

Hitler de, Japonlar da yanılmışlardı. Fakat yanıldıklarını ispat etmek, Amerikaya (300.000) ölü vermeğe mal olmuştu. Bunların Amerikalıları harb etmezler sanmalarından mes'ul olanlar Amerikalılardır. Çünkü mütemadiyen tarafsızlıktan bahsediyor ve yabancılara aid işlere karışmamak istediklerini belirtiyorlardı.

Amerika, askerî kuvvetlerini gülünç sayılacak bir seviyede tutmakla ve her türlü kışkırtmaya aldırmıyarak inziva sayesinde sulh içinde yaşamak istediğini belirtmekle bunları bu şekilde davranmağa teşvik ediyordu.

Theodore Roosevelt, Amerikaya «ağır ağır yürümeyi, fakat iri bir sopa taşımayı» tavsiye etmişti. Onun 1901 de Cumhur Başkanlığına seçilmesi sırasında Birinci Dünya Harbinin ilk kıvılcımları tutuşmağa başlamıştı. Almanya İmparatoru, askerlerine, Hünlerden daha fazla işddetli olmak için öğüd veriyordu.

Almanya, İngilterenin deniz hâkimiyetine meydan okumak için büyük bir donanma vücude getiriyordu. Fransızlar, Ruslar, Avusturyalılar ve İtalyanlar silâhlanmıyorlardı. Uzakşarkta patlak veren Rus - Japon harbi, bir dünya harbinin başlangıcı olarak kabul olunuyordu.

Fakat ancak İngiltereye nisbetle ikinci sayılacak kudrette kuvvetli bir Amerikan donanması vücude getirmek için Amerikan kongrelerini ikna eden Theodore Roosevelt, Ruslarla Japonları sulh yapmağa zorlamış ve sulh muahedesi 1905 te Amerikan toprakları üzerinde Portsmouth'da imzalanmıştı.

Birinci Roosevelt, Amerikanın sulh istemekteki azmini belirtmek için 1907 de 16 saffı harb gemisini bir dünya seyahatine çıkarmış ve bu tesirli manzara Avrupa devlet adamlarının dikkatinden kaçmamıştır.

Birinci Roosevelt, Beyazsarayda geçirdiği müddet içinde, müsbet bir Amerikan dış politikası kurmuş ve bu siyeseti koruyucu tedbirlerle sulhu kurtarmak hedefine yöneltilmişti. Fakat onun siyasetile bir deniz kuvveti vücude getirmeğe aid plânları, mevkiinden çekilmesile son bulmuştu.

Mr. Wilson 1914 te, Avrupa devletleri arasında daha iyi anlaşma imkânlarını araştırmak için albay House'u Avrupaya göndermişti. Fakat House'un bütün teklifleri, diplomatik bir dille söylenmiş, gayet ihtiyatlı sözlerden ibaretti. Bu zat Amerikanın kuvvetli ve iyi silâhlı olduğunu, harb istemediğini ve her tecavüze karşı geleceğini söylemiş olsaydı, belki de harbi önlemeğe muvaffak olurdu. Fakat House, «Cumhur Başkanının başkalarına aid işlere karıştığını» söyletmemek için ihtiyatlı davranmış ve böylece dönüp gelmişti.

İngiliz efkârı umumiyesi sulhçu idi ve İngiliz hükûmeti ürkek ve mütereddiddi. Dahilî ayrılıklar hükûmeti sinirlendiriyor ve kendisi askerî zâfını müdrik bulunuyordu. Bu yüzden Almanya, İngilterenin de, Amerikanın da harekete geçmiyeceklerine inanmıştı. Yoksa Almanlar, Belçikaya taarruz etmezlerdi. Alman başkomutanlığı Fransız istihkâmlarını Belçika yolu ile çevirmedikçe Fransaya taarruz etmenin tehlikeli olduğuna kanidi.

Almanyanın harb etmeği düşündüğü anlaşılınca İngiltere ile Amerika sağlam bir vaziyet almış ve azimli bir efkârı umumiye tarafından desteklenmiş olsalardı 1914 te veya 1939 da harb olmaz ve bütün dünya Adolf Hitler'den veya Mussolini'den bahsolunduğunu işitmezdi.

Japonlar Çinin toprak bütünlüğünü garanti ettikleri muahedeyi tanımıyarak tecavüze geçtikleri zaman harekete geçilmiş olsaydı Japonyayı 1931 de durdurmak mümkün olurdu. Fakat bir şey yapılmadı. Petrol vermemek suretile Mussolini'nin Habeş harbini durdurmak mümkündü. Gene bir şey yapılmadı.

Hitleri 1935 te Ren havzasını işgal ettiği zaman, kuvvetle mukavemet göstererek durdurmak mümkündü. Fakat Fransızlar tereddüd ettiler ve İngilizler aldırış etmediler. Bunlar Amerika tarafından destekleneceklerini bilmiş olsaydılar muhakkak ki harekete geçerlerdi. Fakat biz, bu işlere karışmak istemedik.

Franklin Roosevelt'in mutaassıb düşmanları hâlâ onu Amerikayı harbe sürüklemekle itham ederler. Hakikatte Franklin Roosevelt'in dış politika bakımından kusuru, 1933 te dünya durumunu anlıyamaması idi. Yoksa Mister Roosevelt, ihtiyatlı davranmak icab ettiğini anlatmış olsaydı belki de harbi önleyebilirdi.

Kendisi bu yüzden belki tekrar seçilmek imkânını kaybederdi. Fakat Mister Roosevelt susmuş, Amerika da harbe girmiş ve 300,000 evlâdını kaybettikten başka 250,000 evlâdını malûl bırakmıştır. Üstelik dünya da buhran ve sefalet içindedir. Truman doktrinine hasım olan Wallace, Pepper ile daha başkaları, Amerikanın insafsız bir emperyalizm yolu tuttuğunu ve bu gidişi önlenmezse Amerikanın kutubdan kutba, Çinden Yakın Doğuya uzanan bir imparatorluk sahibi olacağını söylüyorlar.

Fakat hakikat hiç de böyle değildir. Biz Yunanistandaki rejimin en iyi demokrat elemanlardan müteşekkil olduğunu söylemiyoruz. Bilâkis, son derece zengin bir kaç ailenin kuvvetli tesiri altında olan bu rejim, kendisile anlaşmıyanları vuruyor, hapsediyor ve sürüyor (sürdüklerinin hepsi de komünist değildir). Rejim, umumiyetle kozuktur, âcizdir ve kararsızdır. Fakat bu rejim, İngiliz, Amerikan ve Fransız müşahidlerin kontrolu altında Yunan halkı tarafından seçilmiştir ve bu müşahidlerin mütaleasına göre seçim, çoğunluğun iradesini temsil etmektedir.

Doğrusu, Yunan halkının şimdiki hükûmet lehinde olmaktan ziyade komünizm aleyhinde rey vermiş olduğudur. Halk, mutedillerin, komünizm sızıntılarına ve tesirlerine daha fazla maruz kalmasından korkmuş ve bu şekilde rey vermiştir. Halkın dileği barıştır ve uzun harb yıllarından sonra memleketi yeniden kurmaktır.

Yunanlıların İkinci Dünya Harbi sırasında gösterdikleri kahramanlık, kendilerine gösterilecek her yardıma liyakat kazandırır. Fakat biz onlara evvelce İngilizler tarafından ikraz olunan 400 milyon dolarla yapıldığı gibi, 300 milyon doları ellerine verecek değiliz. Yani Yunanistana para değil, teçhizat vereceğiz, mütehassıs vereceğiz ve daha sıhhatli, daha bahtiyar bir millet vücude getirmek için imar plânları vereceğiz.

Acaba bu durum, Yunanistanın iç işlerine karışmayı icab ettirir mi? Evet, hem uzun bir zaman için! Buna karşı şükran beklemiyoruz. Belki cesur bir millete karşı vazifemizi yapmış olmakla hoşnud olacağız.

Yunanlıların yardımına koşmamış olsaydık, şimdiki Yunan hükûmeti, intizamı muhafaza edemezdi. Bulgar, Yugoslav, Arnavud, Rus silâhları ve adamları Yunan hududunu aşar ve EAM'ı yani (komünist çeteleri) desteklerdi.

Bu yüzden Yunanistan Moskovanın emri altında silâhlı bir azınlığın eline geçer, Sovyetler de dünyanın en mühim ticaret yolunun cenahı üzerinde yerleşirlerdi. Bu yüzden Türkiyede, İtalyada, şimali Afrikada ve bütün Ortaşarkta, bizim hesabımıza ve sulh kurmak lehindeki temennilerimiz hesabına Rus nüfuzu yükselirdi.

O zaman her yerde harbden yorgun düşen milletler, bir Sovyet âleminin kurulmakta olduğuna ve ona mukavemetin intihardan farksız bulunduğuna inanır, o zaman bu milletler: «Amerikalılar 1919 da yaptıkları gibi sırtlarını çevirmiyorlar, bari yeni efendilerle barışmakta gecikmiyelim» derlerdi.

Yunanistanda Amerikalı askerî müşavirlerle mütehassıslar bulunmasının manası, Ruslara uzak kalmak ihtarıdır. Sonra Amerikanın kuvvetli Akdeniz filosu Yunan sularında bulunmaktadır ki Mareşal Stalin ona karşı «tamamile kayıdsız» olduğunu söylemişti.

1946 yılında yaz mevsiminde Avusturyada bulunduğum sırada Mareşal Stalin'in dostu olan, Mareşal Tito, Triesteye karşı askerî bir hareket yapmakla bu mesele üzerindeki münakaşaları kısa kesmek istemişti. Viyanada herkes bu hareketten bahsediyordu. Fakat Amerikanın Akdeniz filosuna mensub iki kruvazörle dört muhrib birdenbire Trieste limanına girmiş ve Morgan hattı üzerindeki İngiliz ve Amerikan askerlerine karşı bir manevî destek teşkil etmek istemişti. Tito, aldırmamazlık etmemiş, hareket etmeden önce tekrar düşünmüştü. Gerçi iki kruvazörle dört muhrib 250.000 Yugoslav askerini durduramazdı, fakat bunlar Amca Sam'ın kuvveti hakkında bir fikir veriyordu. Yani Amca Sam, burada hazırdı. Onun gibi biz Yunanistanda da hazır bulunuyoruz ve Ruslar bunun ne demek olduğunu anlıyorlar.

Türkiyeye olan yüz milyon dolarlık istikrazımız ise, açıktan açığa askerî maksadlar içindir. 1914 te Alman askerleri Türkiyeden geçmişler, Süveyş Kanalına varmak üzere Suriye ve Filistini aşmışlar ve Basra körfezine varmak üzere Iraka girmişlerdi.

Rusyanın donanması yoktur ve uzun menzilli hava kuvveti bulunmamaktadır. Rus askerinin Süveyş kanalına, Afrikaya, Hindistana, yahud Basra körfezi üzerindeki petrol sahalarına varması için, Almanların 1914 te yaptıkları gibi Türkiyeyi aşmaları lâzımdır. Fakat arada Türk ordusu var.

Ruslar, Türklerin mukavemetine uğramakla beraber, bu işi emniyetle başarabileceklerine inanırlarsa Süveyş kanalını, Mısırdaki ve Filistindeki hava meydanlarını ele almayı ve dünyanın en büyük ticaret yolunu kapamayı, Basra körfezinin ve Süudî Arabistanın zengin petrol kaynaklarını zaptetmeyi isterler. Bu takdirde geniş ve işlenmiş kaynaklarla dolu olan Afrikada yerleşirler ve Hind hududuna varırlar.

Türk ordusu, gayet iyi muhariblerden müteşekkildir. Fakat modern teçhizatı kâfi değildir. Bilhassa zırhları, otomatik topları, uçaksavar topları, roketleri, birinci sınıf muhabere vasıtaları azdır. Onun için insan gücüne güvenmek zorundadır.

— Arkası Sa. 4, Sü. 3 te —

Şehir haberleri

Gecekondu evleri

Yeni barakalar yapılmaması için Vali emir verdi

Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar, yeniden «gece kondu» evlerinin inşasına mâni olunmasını ilgililere emretmiştir. Vilâyet idare heyetinden bize verilen malûmata nazaran idare heyetinin bu binaların yıktırılmaması hakkında karar verdiği doğru değildir. İdare kurulu esasen bunları binadan farzetmediği için işi yapı ve yollar kanununun şümulü haricinde görmüş, bu hususta hıfzıssıhha kanunu ile diğer bazı kanunlara dayanarak muamele yapılabileceğini bildirmiştir. Filhakika, bilhassa tren hattına yakın mahallerde ambalâj sandıklarından inşa edilen bu binaların manzarası çirkin olduğu kadar gayrisıhhidirler. Kış mevsiminde vatandaşların buralarda barınmalarına imkân görülememektedir.

Son zamanlarda bu şekilde inşa edilen gece kondu evlerinin sayısı beş bine yakındır. Bu meyanda Sarayburnu parkının ilerisinde Denizfeneri kenar ve etrafında da müteaddid gece kondu evleri yapıldığı görülmüştür.

Emniyet Müdürü

Emniyet Müdürü Ahmed Demir yeni vazifesine başlamak üzere bayram ertesi Ankaraya gidecektir. İstanbul yeni Emniyet Müdürü de bugün şehrimize gelecektir.

Yugoslavyadan gelen ticaret mümessilleri

Yugoslavyanın İzmir Enternasyonal Fuarına iştirak eden heyetinden ikisi dün şehrimize gelmişlerdir. Yugoslav temsilcileri Ticaret ve Sanayi Odasına giderek bir müddet meşgul olmuşlar, Odanın kendilerine iş yapmak istedikleri tacirleri göstermesinden dolayı memnun kalmışlardır. Temsilciler fuarda demir ve bundan mamul maddeler teşhir buna mukabil memleketimizden ne alınacağını da tesbit edeceklerdir.

Altın fiatları

Altın fiatları 10 gündenberi yükselmektedir. Dün sabah altın piyasası oldukça hareketlenmiş ve altın çok alıcı bulmuştur. Gulden altını borsa dışı dün sabah 28.80, Reşad altını da 35.40 liraya yükselmiştir. Merkez Bankasının şimdiye kadar 31 lira 7 kuruştan verdiği Cumhuriyet altını banka harici 30.80 liradan alınıp satılırken dün bu altın fiatlarında da bir yükselme görülmüştür. Yunanistandaki son hâdiselerin altın fiatlarının yükselmesine sebeb olduğu söylenmektedir.

Bir Rus vapuru Hindistana mısır götürüyor

Birkaç gündür limanımızda bulunan Rus bandıralı Adnieral Usakov vapuru limanımızdan mısır yüklemektedir. Bu hamuleyi Hindistana götürecektir.

Bandırma hattına ilâve postalar

Denizyolları İdaresi mevcud postalara ilâve olarak Bandırma hattına iki posta daha tahsis etmiştir. Salı ve cuma akşamları saat 20 de İstanbuldan hareket edecek olan postalar çarşamba ve cumartesi günleri oraya varacaklar, aynı gün Bandırmadan hareketle perşembe ve pazar günleri şehrimize döneceklerdir. Postaların tren karşılığı Demiryolları İdaresile anlaşılarak temin edilmiştir. İlâve postalar 19 ağustostan 25 eylûle kadar devam edecektir.

Göçmen misafirhanesi teftiş edildi

Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü Dr. Faik Yargıcı, dün sabah mültecilerin bulunduğu Sirkecideki misafirhaneye giderek sıhhî kontrollarını yapmış, misafirhaneye bir de sağlık memuru bırakmıştır.

Fırınlarda kepek bulunmamış

İstanbul Fırıncılar Cemiyetinden aldığımız bir mektubda, Belediyece fırınlarda yapılan teftişlerde, ekmeklik unlara karıştırılmak üzere fırınlarda kepek bulunmadığı ve ekmeklerde bozukluk varsa, ofisin verdiği unlardan aynen ekmek imal edildiğinden bozukluk olmasının fırınlara raci olamıyacağı bildirilmektedir.

Kıskanclık yüzünden

Taksimde Mustafabey sokağında 39 numaralı evde oturan Hayriye adında genc bir kadın, bir kıskanclık kavgası sonunda beraber yaşadığı dostu Vehbi tarafından yüzünün muhtelif yerlerinden jiletle yaralanmıştır. Yaralı kadın tedavi altına alınmış, Vehbi yakalanmıştır.

Otomobil altında kalan ve tramvaydan düşen iki kişi öldü

Şoför Hamidin idaresindeki 2662 numaralı taksi, Arnavudköyünden geçerken Yani Panayot adında bir şahsa çarparak ağır surette yaralanmasına sebeb olmuştur. Yaralı, kaldırıldığı Baltalimanı hastanesinde ölmüş ve cesedin defnine ruhsat verilmiştir.

Diğer taraftan Galatada tramvaydan düşerek başından ağır surette yaralanan Hacer adında ihtiyar bir kadın da kaldırıldığı Cerrahpaşa Hastanesinde ölmüştür.

Kadıköyünde Uzunhafız sokağında 34 numaralı evde oturan Eyüb adında bir şahıs, Osmanağa camiine giderken şoför Süleymanın idaresindeki 1850 sayılı taksinin sadmesine maruz kalarak ağır surette yaralanmıştır.

Bir izah

Dünkü nüshamızda, Kazlıçeşmedeki gecekondu evlerinden birinde oturan Osman adında bir şahsın Jandarma dipçiği altında can verdiği haberinin aslı olmadığını yazarken «Gece Postası» nda çıktığı yanlışlıkla yazılmıştır. Bu yazı Gece Postasında neşredilmeyip «Son Saat» te çıkmıştır. Gece Postası refikımızdan özür dileriz.

TEŞEKKÜR

Annem Marika Zarikinin senelerdenberi bir türlü anlaşılamıyan, son zamanlarda hayatını tehlikeye sokacak kadar büyük kanamalara sebeb olan rahim tümörü ile ihtilâtını zamanında teşhis ve yaptığı çok mühim bir ameliyatla annemi muhakkak bir ölümden kurtaran eşsiz insanî meziyet ve yüksek meslekî kabiliyetinin hayranı olduğumuz kıymetli nisaiye mütehassısı Operatör Dr. Mükerrem Sarola ve yüksek yardımlarını esirgemiyen sayın Dr. Cafer Arca ve başhemşire Keriman Özgünere, Marmara Kliniğinde kaldığı müddetçe büyük şefkat ve alâka gösteren hemşire Niyaza ve Saniyeye sonsuz şükranlarımızı arzetmeyi bir borc sayarız.

Aile namına kızı: Kalyopi Zariki

***

Sevgili büyüğümüz, eşimiz, babamız Şeref Ünlünün bir sene devam eden hastalığında azamî ihtimam ve lûtfu gösteren Güzel İzmir Ambarı sahibi Bay Tevfik Tansal ve enişteleri ve tedavi eden doktorumuz Bay Fazıl Canatana şükranlarımızı, cenaze merasiminde bulunmak suretile bizi teselli eden Tümgeneral ordu kurmay başkanı Şevket Pasine, akraba, âmir ve arkadaşlarımıza candan teşekkürlerimizi bir borc biliriz.

Ünlü ve Gezer ailesi

Ramazan 26 Çarşamba

	Akşam	İkindi	Öğle	Yatsı	İmsak
Vasati	13.19	17.09	20.11	21.56	4.14
Ezanî	5.07	8.58	12.00	1.43	8.01

TÜRKİYAT BAHİSLERİ

Eski Türk cemiyetinde fikir hürriyeti

Yazan: *İsmail Hami Danişmend*

Medenî seviyyenin en sağlam ölçüsü fikir hürriyetidir: Fikre karşı kuvvetle mukabele eden ferdlerle cemiyetlerde medenî seviyye sıfır derecesine inmiş demektir. Eski Türk cemiyetinin bu bakımdan tetkiki, dünyanın üç kıtasına yayılmış muhteşem bir hakimiyetin asırlarca devam edebilecek bir hayatiyet gösterebilmesindeki amillerin en güzellerinden birini meydana çıkaracak mühim neticeler verebilir.

Yabancı dinlerle ecnebi imanlarına karşı en geniş bir müsamaha zihniyetile gösterdikleri hürmet ve riayetin şerefli izlerine mağlûb milletlerin tarihlerile destanlarında bile tesadüf edilen eski Türklerin ferdî kanaatlerle şahsî fikirleri de aynı hürmet ve müsamaha ile karşıladıklarını gösteren bir çok vakalar vardır: Meselâ bundan üç asır kadar evvel İstanbulun Selâtin camilerinden birinde kürsüye çıkan bir vâiz insanla maymunun menşe birliğinden bahsettiği zaman, bu nazariyeyi dine mugayir bulan bazı müteassıblar Meşihat makamına müracaat ederek vâizın idamına fetva istemişlerse de alamamışlardır! Eski Türk cemiyetinde fikir hürriyetinin nasıl himaye edildiğini gösteren bu vaka, bundan bir kaç sene evvel gene bu sütunlarda Fetva mecmualarının millî kıymetlerinden bahsederken zikrettiğimiz vesikalarla sabittir. Muhtelif devirlerde tesadüf edilen bu gibi vakalar, fikir hürriyetinin eski kıymetini bütün vuzuhile meydana çıkaracak büyük bir tetkik sahasıdır. Bunların en mühimlerinden biri de Kanunî devrindeki «Kaabız meselesi» nde gösterilebilir.

934=1527 tarihine tesadüf eden vaka hakkında Osmanlı ve ecnebi membalarının verdikleri izahatın mukayesesinden anlaşıldığına göre, İlmiyye mesleğine mensub olan Molla-Kaabız Iranlı Yakut Gücüdür ve İrandan İstanbula gelip Osmanlı uleması arasına katılmış şüpheli bir adamdır: Bu adamın bir müddettenberi umumî yerlerde ve hattâ bir rivayete göre bazı meyhanelerde ortaya attığı tuhaf fikirler nihayet İstanbul halkını büyük bir teessür ve heyecan içinde bırakmıştır. Kaabız-Mollanın fikirlerinde hiç bir kıymet yok, yalnız halkın itikadına dokunacak bir mahiyet vardır: Bu adamın ortaya attığı nazariyeye göre Hazret-i İsâ bütün peygamberlerden üstündür ve hattâ Peygamberimizden bile «efdal» dir! İşin en tuhaf tarafı, Acem mollasının bu vâhî ve havaî davasını şahsî bir fikir şeklinde serdetmeyip islâmî bir şekle sokması ve bir takım âyetlerle hadîsleri istediği gibi tevil ve tefsir ederek meseleyi İslâmiyet esaslarile ispat ediyor gibi görünmesidir! Bu vaziyete göre Kaabız-Molla İslâm dinini reddedip Hıristiyanlık propagandası yapmış olmuyor, müslümanlığı kabul etmekle beraber hıristiyanlığı ondan üstün tutmuş oluyor demektir! O zaman İslâm hilâfetinin merkezi olan İstanbulda, yani Müslümanlıkla Sünnilik namına bir taraftan Avrupa hıristiyanlığı ve bir taraftan da Safavî Iran şiiliğile mücadele edip duran bir sünnî müslüman devletinin payitahtında böyle bir mugalâtanın ortaya atılması, tabiî memleketin maneviyatını sarsacak tehlikeli bir oyundur. Bu mühlik oyunda Şarkın veyahud Garbın ne dereceye kadar tesiri bulunduğu pek belli değilse de çok muhtemeldir.

Aylardanberi bir takım cahillerin fikirlerini çelerek memleketin manevî birliğini bozmağa başlıyan Kaabız'ın oynadığı rol bazı ulemanın şikâyetleri üzerine hem saraya, hem hükûmete aksetmiş, fakat meselenin fikrî mahiyetinden dolayı Molla birdenbire cezalandırılmıyarak Dîvanda, yani Vüzera huzurunda nazariyesini izaha davet edilmiştir. Avrupa katolik âleminde imanlarından en hafif şekilde bile şüphe edilen insanların hâlâ diri diri yakıldıkları bir devirde Islâm dininin en mühim esaslarını aylarca açıktan açığa baltalayan bir şahsın nihayet ilmî bir münakaşaya ve nazariyesinin izahına davet edilmesi, Onaltıncı asırda fikir hürriyetinin Avrupaya nisbetle Türkiyede ne kadar esaslı olduğunu göstermesi bakımından bilhassa dikkat edilecek bir noktadır.

Kaabız Molla iki gün üstüste Dîvana getirilmiş ve o senenin 7 Safer=2 teşrinisani cumartesi gününe tesadüf eden ilk celsede «Sadreyn» denilen Rumeli ve Anadolu Kadı-asker=Kazaskerlerile karşılaştırılmıştır: O sırada «Sadr-ı-Rûm» yani Rumeli Kazaskeri Fenârîzade Muhyiddin Çelebi ve «Sadr-ı-Anadolu» yani Anadolu Kazaskeri de Kaadirî Çelebidir. Kaabız Molla bütün Vüzeranın huzurunda işte bu iki din âlimine nazariyesini uzunuzadıya izah etmiş, Kanunî Sultan Süleyman bu izahatı kafes arkasından dinlemiş, fakat bu mevzu üzerinde hazırlıksız olan Kazaskerler nazariye sahibile ilmî bir münakaşaya girişmekten içtinab ederek yalnız:

— Hakemtü bi-katlihi!

Yani «idamına hükmettim!» demekle iktifa etmişlerdir: Islâm dininin en mühim esaslarına taarruz eden bir Müslüman şer'an idam edilir; bilhassa Kaabız'ın yaptığı yalnız din esaslarile oynamaktan ibaret değil, aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğunun Iran şiiliğile Avrupa katolikliği arasında tutunabilmek için istinad ettiği sistemi de temelinden baltalamak demektir! Fakat buna rağmen nazariyesinin yanlışlığı ilmî delillerle isbat edilip çürütülmüş olmadığı için, kazaskerlerin müştereken verdikleri idam hükmünü divan erkânı kabul etmemiş, Kaabız derhal serbest bırakılmış ve Peçevinin tabirile «mülhid mülzem olmayup Dîvân-ı-Hümâyundan çekilüp gitmiş» tir! Kafes arkasından bu sahneyi seyredip devletinin manevî birliğini bozmaya kalkışmış şüpheli bir yabancının ulemâ tarafından idama mahkûm edildiği halde hükûmet tarafından serbest bırakılmasına ve bu suretle o müfsidin bozgunculuk propagandasını âdeta hükûmetin himayesi altında devam ettirebilecek bir masuniyet kazanmış olmasına itiraz eden Sultan Süleyman, Vezir-i-a'zam İbrahim Paşayı çağırtıp:

— Bir mülhid Divânumuza gelür, hezeyâna cür'et kılar ve mülzem olmaz, çıkar gider, buna bâis nedür?

Dediği zaman ondan şu cevabı almıştır:

— Nice idelüm? Kadı-askerlerümüz mesâil-i şer'iyyeye âlim değüller ki mel'ûnu ilzâm-u iskât ideler!»

Bu telâkkiye göre, mukaddesata bile dil uzatmış bir adamın fikri ancak fikirle mağlûb edilebilir, fikre karşı kılıçla mukabele etmek doğru değil demektir! «Mülhidin mülzem olmadığından» şikâyet eden padişahla o mülhidi ulemânın «ilzâm-u-iskât» edemediğinden müteessir olan hükûmet arasında bu telâkki bakımından hiç bir fark yoktur: Osmanlı medeniyetinin azamet devrindeki büyük cephelerinden biri de işte bu fikir hürriyetidir. Bu telâkkiye Sultan Süleyman da iştirak ettiği için, ertesi gün ikinci bir celse akdedilmesini emretmiş, o zamana kadar yaptığı propagandalarla bir takım taraftarlar peydâ etmiş olan Kaabız-Molla o gece ihtiyaten göz altına alınmış ve Kanunî'nin emriyle ertesi gün, yâni 8 Safer=3 Teşrinisânî Pazar günü akdedilen ikinci Dîvan içtimâına 932=1525-1526 tarihindenberi Zembilli-Ali Efendi'ye halef olan ve dine, edebiyata, lisâniyâta ve tarihe aid iki yüz kadar eseriyle ilim tarihimizin en büyük şahsiyetlerinden sayılan İbni-Kemâl» lâkabiyle meşhur Şeyh-ül-Islâm Kemal-Paşa-zâde Şemsüddin Ahmed Efendi ile o devrin en büyük âlimlerinden İstanbul kadısı Sa'düddin-Çelebi dâvet edilmiştir.

İbni-Kemal, Kaabız Molla'nın nazariyesini «kemal-i hilm üzere» dinledikten sonra kendisiyle uzun bir münakaşaya girişip İslâm esaslarına istinâd ettirmek istediği dâvânın çürüklüğünü ilmî delillerle isbât ettiği için, nihayet söyliyecek söz bulamıyan Kaabız **«Hatâsını iz'ân idinüp başın zemine salmuşdur.»**

Türk idaresindeki fikir hürriyetinden istifade ederek aylarca propaganda yapıp bir takım câhillerin zihinlerini çelmek suretile kendi vatanı olmıyan bir memleketin mânevî birliğini bozan tehlikeli bir entrikacının safsataları birer birer meydana çıkarılıp boynunu bükmekten başka çâresi kalmadığı zaman bile kendisine hatâsından rücû' ettiği takdirde serbest bırakılacağı hem Şeyh-ül-İslâm, hem İstanbul Kadısı tarafından teklif edilmişse de, kabul etmediği için nihayet pek doğru ve haklı olarak idamına hükmedilmiştir: Kaabız'ın idamı, yalnız bir din meselesi değil, aynı zamanda bir millî emniyet ve selâmet meselesidir; o zamana kadar bir takım cahillerden taraftarlar temin eden bu şüpheli adamın fikrinde ısrâr ettiği halde cezâsız bırakılması içtimaî bir tehlikenin göz göre beslenmesi demektir. Tabiî artık bu vaziyetin fikir hürriyetile hiç bir alâkası yoktur. Herhalde bu bir tek misalden de anlaşılır ki, eski Türkler her sâhada olduğu gibi fikir hürriyetinde de bir zaman Garb milletlerini çok geride bırakmışlardır.

İsmail Hami DANİŞMEND

GELİŞİ GÜZEL

Gene dilenciler

Yazan: Hamdi Varoğlu

Zorla değil ya, şu İstanbulun dilencileri baş düşmanım. Elime verseler, hepsini Hayırsızadaya sürerim.

Bazı gün, öyle dilenci düşmanı kesiliyorum ki ata sözlerimiz arasında, dilenciyi ve dilenciliği, uzaktan yakından, akla getiren ne kadar vecize varsa kökünden süpüreceğim geliyor. Hele şu: «Ne verirsen elinle, o gider seninle» yok mu, işte o, kirloz, sünepe, ileze bir arsız dilenci kılığile karşıma dikiliyor, çürük, murdar dişlerini meydanda bırakan sulu bir sırıtışla: «Ne verirsen elinle, o gider benimle» der gibi sanki alay ediyor.

Nedir bu zavallı İstanbulun bu tufeylilerden çektiği, kuzum?

Belediyemiz var, adliyemiz var, zabıtamız var, ama, tümen tümen dilencimiz de var. Bir şikâyettir gidiyor. Halk dilenciden şikâyetçi, dilenci zabıtadan şikâyetçi, zabıta işe yaramıyan nizamlardan şikâyetçi.

Belediyeye soruyorsunuz, dilenciyi barındıracak yerim yok, toplıyamam, diyor. Zabıta, ben topluyorum ama, benden teslim alan makam serbest bırakıyor, diyor. Bırakılacak olduktan sonra, niçin topluyoruz? Topladıktan sonra, yakasını bırakıp şehir halkının başına musallat edecek yerde, buralı olmıyanını geldiği yere geri yollasak, buralısını, zorla çalıştırsak acaba olmaz mı?

Sordum, şu cevabı aldım:

— Buralı olmıyanları geri gönderiyoruz, gene geliyorlar.

— Kanadlarile uçarak mı?

— Hayır, gemiye binip kaçarak

— Kaptan bindirmesin.

— Salâhiyeti yok.

— Siz şehre almayın.

— Salâhiyetimiz yok.

— Buralıları ne yapıyorsunuz?

— Buralıları ahalinin elinden kurtaramıyoruz ki! İlle sadaka verip besliyeceğiz diyorlar.

Hasılı, koca İstanbul şehri, Yirminci asrın 1947 nci yılında, dilenci denilen pislik kumkuması, mikrob yuvası yılışık sürü ile başa çıkmanın çaresini bir türlü bulamıyor.

Kabahat iki baştan geliyor. Ama, büyüğü, galiba sadakada. Veren razı, alan razı olduktan sonra, bu iş ur gibi büyür gider.

Belediye, bildim bileli varidat membaı arar durur. Dilenciye sadaka verenlerden ceza alsın, kendisi bey gibi yaşadıktan başka, alimallah, on tane de darülâceze yaptırır.

Tarihî Türk müziği

Ankara Radyosunun boşa giden bazı emekleri var ki, Allah sizi inandırsın, kendim faydasız zahmete giriyormuşum gibi gücüme gidiyor.

Bunlar arasında, en acıdığım «tarihî Türk müziği».

Musikiye ihtişamı, debdebeyi, asaleti, şiirle, sanatla, zevkle karıştırarak tarihe şahikalardan bakan şaheserler yaratmış dedelerimiz, inanın ki, mezarlarında rahat yatmıyorlar.

Bir radyo istasyonunun dalga uzunluklarını değiştirmek pek zor, yahud imkânsız bir şey midir, bilmiyorum.

Gene bir radyo istasyonunun neşriyat saatlerinde tadiller yapmak kabil değil midir, onu da bilmiyorum.

Daha doğrusu, birincisini, vaktile salâhiyetli bir zattan dinlediğime göre, mümkün bir şey diye hatırlıyorum. İkincisi hakkında da, radyo neşriyatımızın alabildiğine minimini çerçevesini gözönüne getirerek, kabildir hükmü veriyorum.

O halde, şu canım «tarihî Türk müziği» ni, mutlaka yabancı bir istasyonun çene kavaflığı saatine sıkıştırıp, goygoycu vızıltısına benzetmekteki ısrar nedir?

Belki ben yanılıyorum, belki neşriyat saatlerini değiştirmek, dalgalara hükmetmek kabil değil, ama, tarihî Türk müziğini, mutlaka bu sırnaşık zırıltıdan kurtarmak lâzım.

Zira, idare eden şefinden, çalan ve söyliyen sanatkârlarına, seçilen ve çalınan parçalara varıncıya kadar bütün teferruatile, Türkün şanlı mazisine yakışır bir nefaset taşıyan bu mevzu, dalgaların kurbanı oluyor. Her dinleyici, tarihî Türk müziğini dinlemeğe hazırlanırken, yürek çarpıntısı geçiriyor.

Tarihî Türk müziğini, hakikaten tarihe karışmış hissini verecek kadar maveradan gelen, tufeylî dalgalar kurbanı hımhım sesten Allah aşkına kurtarın!

Tekerlekler altında

Dünyada ne adamlar var. Akla hayale gelmez acayib şeylere merak sardırırlar. Kapı halkası koleksiyonu, şadırvan musluğu koleksiyonu, eski anahtar koleksiyonu yapanlar tanırım.

Ne işe yaradıkları bilinmez ama, bunlar gene tehlikesiz, zararsız şeylerdir. Pek sıkıya gelince hepsine bir kulp uydurup izah etmek kabil.

Fakat bir de tehlikeli meraklar vardır ki, işte onlara akıl erdiremiyorum.

Koca zırhlının bir tarafından dalıp öte tarafından çıkmak iddiasile kendini denize koyuverip teknenin altına yapışan derin yüzgeç bunlardandır.

Bir uçağın tekerlekleri arasına saklanıp Lizbon'dan Natal şehrine kadar giden adamı gazetelerde okumuşsunuzdur. O da bunlardan.

Lâf değil, koca Atalantiği geçmiş.

Tekerleklere sarılıp, havalandıktan sonra, içine bir acı çökmüş olsa gerek. Ama, serde yiğitlik var. Gık dememek lâzım. İfadesine bakılırsa, diyecek hali de pek kalmamış. Baygınlık geçirdiğini kendisi itiraf ediyor.

Pirinc tanesine Yâsin yazan, çuvaldızın deliğinden dikiş iğnesi geçirenle, tımarhanede pösteki sayan arasında bir fark varsa, aynı fark, tekerlekler arasında Okyanusu geçen kahraman lehine de mevcud olabilir.

Benim asıl anlıyamadığım cihet, havadisin sonu. «Kendisine gerekli vesikalar verilmiştir» deniyor.

Gerekli vesika ne ola ki? Anafordan seyahat ettiği için para cezası makbuzu mu? Kaçak geldiği için tevkif müzekkeresi mi? Yoksa, bir müddet istirahat etsin diye, tımarhane müdürlüğüne hitaben fermanlı deli icazeti mi?

İki bıçaklama vakası

Son 24 saat içinde şehirde iki bıçaklama hâdisesi daha olmuştur:

Zincirlikuyuda oturan Nazif ile arkadaşı Yaşar, bıçakla şakalaşırken Yaşarın elinden kurtulan bıçak, Nazife isabet ederek yaralanmasına sebeb olmuştur.

Diğer taraftan Kalamışta oturan İhsan Susam adında bir genc de iş kavgası sonunda arkadaşı Feyyazı bıçakla üç yerinden ağır surette yaralanmıştır.

HEM NALINA HEM MIHINA

Vah zavallı Musevi vatandaşlarımız!

Geçenlerde, Cenevrede çıkan Filistin Haberleri adlı dergide, Yahudi İdaresi denilen teşekkül tarafından bir iddia ortaya atılmıştı. Bu iddiaya göre, Türkiye Musevileri ticaretten uzaklaştırılıyorlarmış! Yahudi İdaresi bu iddiasını, bir muhtıra şeklinde Birleşmiş Milletler teşkilâtına da vermiş! Bilhassa Amerika Yahudilerini Türkiye aleyhine çevirmek gibi, düşmanca bir propaganda hedefi güden bu yalan ve tezviri Musevî vatandaşlarımız, red ve tekzib ettiler. Meselenin memleketimizdeki cephesi kapandı. Öyleyse neden bu kapanmış bir meseleyi tazeliyorsun, diyeceksiniz. Sebebi basittir. Bu yalanın yayınlandığı gündenberi, her yerde dikkatimi çeken manzara, Musevî vatandaşlarımızın bu memlekette ticaretten ne kadar uzaklaştırıldığını gösteriyor da ondan...

Büyükadaya giderken, vapurun lüks salonunda onları görüyorum. Adanın bütün muhteşem köşklerinde onlar oturuyor. Yat Kulübün salonlarını, bahçelerini onlar dolduruyor. Taksim gazinosunda, Sarıyerde bu yaz yeniden canlanan Canlı Balık gazinosunda onlar eğleniyor. Tarabyada onları görüyorum, Modada onları buluyorum, Florya plâjının lüks kısmında onlar, Adanın Yürükali plâjında onlar yüzüyor. Ben, otobüslerde, ve tramvaylarda itişe kakışa, sallana sarsıla, kan ter içinde, işime gidip gelirken onlar, en yeni model, en parlak boyalı hususî otomobillere kurulmuş geçip gidiyorlar. Bilmiyorum ya, şayed 30 mil giden motörbotları, bembeyaz yelkenli kotraları, Savarona yavrusu yatları yoksa, mavi deniz yerine rengârenk para denizi üstünde dolaşmağı sevdikleri içindir. Galatanın, Beyoğlunun, İstanbulun en zengin ticarethanelerinin levhaları onların isimlerini taşıyor.

Hulâsa, İstanbulun, Ankaranın, İzmirin en lüks ve en pahalı otellerinde, villâlarında, gazinolarında oturan, yiyip içen, eğlenen, zevk ve safa süren bu zavallı Musevî vatandaşlar, Türkler tarafından ticaretten ve para kazanmaktan uzaklaştırıldıkları için; açlıktan ölmeğe mahkûmdurlar!!... Bereket versin ki bu Yahudi İdaresi denilen teşekkül onları, yurddaşların imdadına yetişerek onları müdafaa ediyor.

Ben, 1923 ten 1938 e kadar 15 yıl, Beneberit Musevî lisesinde türkçe öğretmeni idim. Doktor Markos isminde bir müdürümüz vardı. Ecnebi memleketlerden gelen Musevilerin ruhanî reisi de olan bu zat, şimdi Türkiye topraklarında ebedî uykusunu uyumaktadır. Bütün soydaşları gibi zeki bir adamdı. Arada sırada benimle şakalaşır ve bana,

— Sen mutlaka Yahudisin, derdi.

— Nereden biliyorsunuz? diye sorduğum zaman,

— Çünkü çok zekisin, cevabını verirdi.

Böylece benim zekâmı takdir eder gibi görünürken kendi ırkını methederdi. Bir gün, ona şu cevabı vermiştim:

— Sizin dediğiniz gibi çok zeki olsaydım, öğretmen değil, ekseri Museviler gibi, tüccar olur ve saat başına bir buçuk lira yerine, en az 150 lira kazanırım, dedim.

Şimdi, 15 yıl müddetle türkçe okuttuğum, o zeki çocuklardan ticaret hayatına atılmış olan gencler, benim bu satırları karalamak için sarfettiğim zaman içinde, bir yıllık çalışmamın temin ettiği kadar bir para kazanıyorlar. Benim bütün bir senelik kazancım, bu eski talebemin vermekle mükellef olduğu kazanc vergisi kadar bile tutmaz.

Zekâsı, bilgisile para kazanan kimsenin kazancında ve servetinde -Allaha şükür- gözüm yok. Bu satırları yazmaktan maksadım da, sadece Türkiyedeki Musevî vatandaşların ticaretten ne kadar uzaklaştırılmış olduklarını göstermektir. Bu vatandaşlar, meşru şekilde, kazanabildikleri kadar kazansınlar. Onlardan tek dileğim bu memlekette kazandıklarını başka yerlerde değil, bu memlekette yemelerinden ibarettir.

Lise talebesinin çok mühim bir derdi

Dün matbaamıza bir kaç lise talebesi gelerek şu şekilde derd yandılar:

«Lise olgunluk imtihanları 22 eylûlde başlıyor, 29 eylûlde sona eriyor, 31 eylûlde de neticeler bildiriliyor. Halbuki Teknik Üniversite, Ankara Ziraat Enstitüsü vesaire gibi yüksek mekteblerin talebe kayıd ve kabulüne de 30 eylûlde son verilmektedir. Olgunluk imtihanlarının neticesi belli olmadan ve liseyi bitirip bitirmediğimiz anlaşılmadan bu mekteblere bizi kaydetmiyorlar. Bu vaziyet karşısında ne yapacağımızı şaşırdık. Millî Eğitim müdürlüğüne müracaat ettik, müsbet bir cevab alamadık. Şaşırmış bir haldeyiz, bizim bu derdimize bir çare bulunmasını rica ederiz.»

Bu talebelerin şikâyetlernide yerden göke kadar hakları vardır. Millî Eğitim Bakanlığının bu işe bir şekil ve çare bulması lâzımdır.

Dr. HALİDE İŞAN
ile
Dr. ITRİ ÜLGENALP
10/8/947 de Nişanlandılar.

CUMHURİYET

Nüshası 10 kuruştur.

Abone Şeraiti

	Türkiye için	Harice için
Bir aylık	300 Kr.	600 Kr.
Üç aylık	800 »	1600 »
Altı aylık	1500 »	2900 »
Senelik	2800 »	5400 »

DİKKAT

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade olunmaz. İlânlardan mesuliyet kabul edilmez.

SON HABERLER

Okullarda yeni ders yılı

Orta, meslek ve teknik okullarında derslere hangi tarihlerde başlanacağı tesbit edildi

Ankara 12 (a.a.) — Millî Eğitim Bakanlığından bildirilmiştir:

Orta öğretim okullarile meslek ve teknik okullarında 1946/47 güz dönemi imtihanlarının hangi tarihlerde yapılacağı ve yeni dres yılına hangi tarihlerde başlanacağı aşağıda gösterilmiştir:

1) Ortaokullarla liselerde ve ticaret okullarında yeni öğrenci yazımına 1 eylûl pazartesi günü başlanıp 30 eylûl salı günü son verilecektir.

2) Ortaokullarla liselerin ve öğretmen okullarının birinci ve ikinci sınıflarında bütünleme imtihanları 1-27 eylûl, devlet ortaokul imtihanı 9-27 eylûl, lise bitirme imtihanı 1-13 eylûl, dvelet olgunluk imtihanları 22-29 eylûl, öğretmen okulları bitirme imtihanları da 11-27 eylûl arasında yapılacaktır.

3) Erkek meslek öğretmen okulu imtihanları 16 eylûl-4 ekim, erkek sanat ve yapı okullarile sanat ve yapı enstitüleri bütünleme imtihanları 21-29 ağustos, bitirme imtihanları 1-13 eylûl arasında; akşam erkek sanat okulları bütünleme imtihanları 1-4 eylûl, bitirme imtihanları 5-15 eylûl arasında yapılacaktır.

4) Orta ticaret okulları ile liselerinde bütünleme imtihanları 1-13 eylûl, bitirme imtihanları 15-29 eylûl arasında yapılacaktır.

5) Erkek orta terzilik okulunun birinci ve ikinci sınıfları ile tam kuruluşlu kız enstitülerinin 1, 2, 3, 4 ve özel 4 üncü sınıflarının bütünleme imtihanları 8-29 eylûl, erkek terzilik okullarının üçüncü ve dördüncü sınıfları ile kız enstitülerinin esas ve özel beşinci sınıflarının bütünleme imtihanları 8-13 eylûl, bitirme imtihanları 15-29 eylûl, son sınıfları açılmamış olan kız enstitüleri ile akşam kız sanat ve akşam erkek terzilik okullarının bütünleme ve bitirme imtihanları 22-29 eylûl, kız meslek öğretmen okulu bütünleme imtihanı 8-29 eylûl arasında yapılacaktır.

6) Orta öğretim okullarile meslek ve teknik okullarında 1947-48 öğretim yılı çalışmalarına 1 ekim 1947 çarşamba günü başlanacaktır.

Hindistanda çarpışmalar tekrar başladı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

vam etmekte olan müteaddid çarpışmalar neticesinde 100 den fazla ölüm vakası kaydedilmiştir.

Bu hastane ile şehirdeki diğer bir hastaneye 150 yaralı getirilmiştir. Ölen ve yaralananlar arasında bir çok kadın ve çocuk da bulunduğu bildirilmektedir.

Diğer taraftan son 24 saat zarfında Lahur civarında silâhlı gruplar 3 treni çevirmişlerdir. Bu taarruzlar sırasında 21 Hindu ile 5 Müslümanın öldüğü haber verilmektedir. Amritsar, Gurdaspur, Julundur ve Hoşiyarpur bölgelerinde de müteaddid çarpışmalar vuku bulmuş ve bir çok yangınlar çıkmıştır.

Endonezya murahhası, Konseyde müzakerelere iştirak edecek

Londra 12 (B.B.C.) — Güvenlik Konseyi bu akşam Endonezya meselesini görüşmeğe başlamıştır. Avustralya murahhası, konseyin Endonezya ile Holanda arasındaki sulh müzakerelerini idare etmek üzere bir komisyon seçmesini teklif etmiş ve konseyin «ateş kes!» emrini yermiş olmasına rağmen Endonezyada durumun fena olduğuna işaret etmiştir.

Avustralya murahhasının durumu izah ettiği sırada Endonezya temsilcisi Doktor Şahrir konsey toplantısında hazır bulunuyordu.

Sovyet murahhası Gromyko, Endonezya temsilcisinin rey vermek salâhiyetini haiz olmamak şartile toplantıya iştirak etmesini istemiş, fakat Holanda murahhası itiraz ederek Endonezyanın egemenlik sahibi olmadığını söylemiş ve Doktor Şahrir'in toplantıya iştirak etmemesini teklif etmiş, İngiliz murahhası Holanda murahhasını desteklemiştir. Müzakere devam etmektedir.

Neticede 3 muhalife karşı 8 reyle Endonezya murahhasının toplantıya iştirakine karar verilmiştir.

Yunan meselesi tekrar Konseyde görüşüldü

— Baştarafı 1 inci sahifede —

rında olduğunu söylemiş ve bu sözleri derin bir sükût içinde dinlenmiştir.

Mr. Johnson'u bu şekilde konuşmağa sevkeden sebeb, Yunanistan meselesi karşısında ne yapılması mümkünse onu yapmayı kararlaştırmak üzere seçilen tâli komitenin her hangi bir neticeye varmaktan âciz kalmasıdır. Tâli komitenin reisi Kolombiya delegesi Lopez sarfettiği bütün gayretlere rağmen akametle karşılaşmış olduğunu bildirmiş, bunun üzerine Mr. Johnson söz almış ve mühim demecini irad etmiştir.

Amerikan murahhasının sözleri

Amerikan murahhası, Yunan meselesini hal için hiç bir neticeye varılamadığını anlattıktan sonra Konsey çoğunluğu Yunan meselesinin yedinci madde çerçevesine dahil olduğuna ve komünist çeteciler faaliyetinin barışı tehlikeye düşürdüğüne karar verdiği takdirde bunun Birleşmiş Milletler Kurulunun Genel oturumunun harekete geçmesi için kuvvetli bir esas teşkil edeceğini bildirmiş ve «Genel Kurul, Yunanistanı korumak için azamî yardımı yapacaktır» demiştir.

Mister Jahnson, daha sonra Bulgaristan, Yugoslavya ve Arnavudluğun çetelerle elele vermiş olduklarını ve maksadlarının Yunanistanda eli silâhlı bir azınlığın iş başına geçerek Yunan mukadderatına hâkim olması olduğunu söyliyerek «veto hakkı, tecavüzü teşvik etmek için kullanılıyor. Onun için eli ayağı bağlı kalamayız» demiş ve Amerikanın Yunan istiklâlini ve bütünlüğünü korumak için muhtac olduğu her şeyi vermek kararında olduğunu, Amerikanın böylece sulhu korumak istediğini söylemiştir. Mr. Johnson'un başkalarını tatmin etmek ve doyurmak siyasetinin artık bir manası olmadığını söylemesi de derin bir sükût içinde dinlenmiştir.

Amerika murahhasının takriri

Mr. Johnson daha sonra konseye aşağıdaki takriri vermiştir:

Güvenlik Konseyi, 1946 senesi 19 aralık tarihinde almış olduğu bir kararla kurulmuş olan tahkik komisyonunun raporunu incelmiş komisyonun muhtelif grupları tarafından verilen malûmatla Arnavudluk, Bulgaristan ve Yugoslavya tarafından Konseye yapılan şifahî ve tahrirî demecleri tetkik etmiştir. Konsey bu tahkikatı neticesi Arnavudluk, Bulgaristan ve Yunanistanın Yunan hükûmetine karşı mücadele eden çetecilere yardım etmiş oldukları ve bu yardımlarına komisyon raporunda işaret edilen devre zarfında da devam etmiş olduklarını müşahede etmektedir. Konsey, Arnavudluk, Bulgaristan ve Yugoslavya tarafından çetecilere yapılan bu yardımın anayasanın 7 nci faslında musarrah olan barışa karşı bir tehdid teşkil ettiğini kararlaştırmıştır. Güvenlik Konseyi, Arnavudluk, Bulgaristan ve Yugoslavyayı Yunan hükûmetine karşı savaşan çetecilere herhangi bir şekilde bir yardımda bulunmamağa davet eder.

Konsey, mahallinde kalan tahkik komisyonu gruplarına Arnavudluk, Bulgaristan ve Yugoslavyanın emri yerine getiriş tarzları hakkında Güvenlik Konseyine bir rapor vermeleri talimatını vermektedir.

Güvenlik konseyi, Arnavudluk, Bulgaristan ve Yugoslavyayı ihtilâflarının barış yolile halli hususunda Yunanistanla işbirliği yapmağa ve müzakerelerde kaydedilen terakkilerden Konseye malûmat vermeğe davet eder.

Bu meseleye elkoymuş bulunan Konsey, bu talimatın tatbiki ve lüzumlu görülecek tedbirlerin ittihazı hususunda ayrıca kararlar verebilecektir.

Amerikan murahhasından sonra Avustralya murahhası söz söylemiş ve konseyin Yunan meselesini halletmekten âciz kaldığını dünyaya bildirmesi icab ettiğini söyledikten sonra Yunan meselesinin konsey namına bir kere daha tetkik edilmesini ve bunun için yeni bir heyetin Yunanistana gönderilmesini istemiştir.

Amerikan murahhası, Amerikanın yeni bir tahkik heyetinin gönderilmesine muvafakat edeceğini, fakat komisyonu teşkil şartlarının değişmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Konsey oturumunu perşembeye bırakmıştır.

Siyasî muharrirlere göre Amerikanın takriri heyeti umumiyede müzakere olunarak kabul olunduğu takdirde veto hakkını kullanmak hiçbir değeri haiz olmıyacak, belki de «veto» bir muhalif rey mahiyetinde kalacaktır.

Ankarada şayia bolluğu gene göze çarpıyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Bu mahfiller, «bazı çekilmeler bekleniyorsa, bunun, kurultayı takib eden günlerde» olabileceğini kaydetmektedirler.

Meclisin açılması bilhassa C. H. P. kurultayının toplantı günü yaklaştıkça, bu yoldaki şayiaların günden güne artacağı anlaşılıyor.

Başbakan bu akşam Ankaraya dönüyor

Şehrimizde bulunan Başbakan Receb Peker Bakanlar Kurulu toplantısında bulunmak üzere bu akşamki ekspresle Ankaraya hareket edecketir.

Başbakan dün akşam şehirde bir tenezzüh yapmış, bu arada Yenikapıya giderek Mehmed Çakır gazinosunda bir müddet halk arasında oturmuş, musiki dinlemiştir.

Milletlerarası durum

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Trygvie Lie, Birleşmiş Milletlerin son on iki ay zarfında yapmış olduğu çalışmalar hakkında hazırlamış olduğu bu raporda şunları bildirmektedir:

Hangi memlekette olursa olsun, mesul her hangi bir devlet adamının harb çıkarmayı düşündüğünü zannetmiyorum. Birleşmiş Milletler, geçen sene zarfında, memnuniyet verici bir çok işler başarmıştır. Fakat teşkilâtın çalışmaları biraz şiddetlidir ve her zaman umumî plâna tâbi değildir.

Genel sekreter, hükûmetlerin atom enerjisi ve silâhların kontrolu ve Birleşmiş Milletler tarafından alınan kararların tatbik mevkiine konulması hususunda bir anlaşmaya varmamaları gibi, karışıklık çıkarmak yolundaki temayüllere işaret etmiştir.

Trygvie Lie, barış andlaşmalarının henüz hazırlanmamış olması ve bunların esas prensipleri üzerinde anlaşmaya varılmaması büyük bir mana taşımaktadır, demektedir.

Avrupayı komünizmden kurtarabilmek için

— Baştarafı 1 inci sahifede —

için Washington'a gelecek olan İngiliz murahhaslarından, muhtemel olarak, şimdiye kadar sarfedilmiş olan dolarların nerelere harcanmış olduğu hakkında tafsilât istenilecektir. Bu sualin soruluş sebebi bir tenkid zihniyeti İngilterenin içinde bulunduğu durumun kavranılmamış olması veya Hazine Bakanı Dalton'un Avam Kamarasında kâfi derecede vazıh bir açıklamada bulunmamış olması değildir. Amerikalılar İngilizlerden daha iyi biliyorlar ki sterlinin dolara tahvili hükmü tatbik mevkiine konuldu konulalı dolar olarak yapılan ikrazın takriben üçte biri Avrupa memleketeri tarafından çekilmiştir.

Eğer Amerikan idaresi bu anlaşmaya yeni bir tefsir gözü ile bakmak istiyorsa bu hususta kongrenin mütaleasını almadan evvel gayetle ihtiyatlı davranmak zorundadır. Kongreye karşı takınılmış olan bu riayet tedbirleri belki de kongrenin normal toplantı tarihi olan ocak ayından evvel özel bir toplantı yapılmasına mâni olacaktır. Bununla beraber herşey gerek Avrupada ve gerek Amerikada kimsenin bundan bir kaç hafta evvel tahmin edemediği derecede seri inkişaf etmekte olan hâdiselerin alacakları şekle bağlıdır.

Lâstik yolsuzluğu davası

Ankara 12 (Telefonla) — Lâstik yolsuzluğundan sanık Fehmi Eren ve arkadaşlarının duruşmasına bugün Toplu Millî Korunma Mahkemesinde devam edildi. Musadere edilen lâstiklerin bozulup bozulmıyacağını tesbit etmek üzere tayin edilen bilirkişi raporu okundu. Raporda, lâstiklerin, durmakla bozulacağı belirtiliyordu.

Yazılan diğer tezkerelere cevab gelmediği anlaşıldı. Musadere edilen lâstiklerin satılmasına, Fehmi Erenle Niyazi Baykalın mevkufiyetlerinin devamına karar verilerek duruşma başka bir güne bırakıldı.

DOST Acı Söyler

İhtiyatlı konuşalım!

Siyasî hayata atıldık atılalı -yani demokrasi konserine katıldık katılalı- şurada burada vatandaşlarımızın hoşuna gidecek sözler söylüyoruz. Bu sözleri söyliyenlerin çoğunun uluorta konuştukları, bol keseden vaidlerde bulundukları göze çarpıyor.

Hangi parti, hangi lider ve hangi harika olursa olsun, vaidlerinde bu memleket imkânlarının dışına çıkamaz. Bu tatlı sözler söylenir ve bu vaidler yapılırken yalnız karşı tarafı hırpalamak mülâhazası değil, günün birinde bunları yerine getirmek mevkiinde de kalabileceğimiz endişesi de içimizden çıkmamalı, ona göre ihtiyatlı konuşmalıyız. Çünkü çok şey umulanların bir şey yapamadıklarını gören halk kütlesi demokrasiden nevmid olur ve hayal kırgınlığına uğrar.

Bekliyoruz

— Başmakaleden devam —

siyasî partilere de yaşama hakkı tanındığı zaman, tek sesli parti, eğer kendini yeni şartlara uyduramazsa ya yıpranıp ortadan kalkmaya mahkûmdur, yahud da kısa zamanda öteki partileri ezmek, yok etmek zorundadır. İkisi ortası bir yol aramak istiyenler, boşuna zahmet çekecekler. Daha önce de burada işaret ettiğimiz gibi, Öklid postulat'larına dayanarak Riemann veya Lobaçevski davalarını çözmek mantık kaidelerine sığmaz. Hangi rejimi kabul ediyorsak, onun her yerde tatbik edilen ana prensiplerini alıp yürütmek ilk yapacağımız iştir.

Unutmıyalım ki, Halk Partisini kuran büyük Atatürk, ileri bir hürriyet rejimine bir an önce kavuşmamızı hedef biliyordu. İnkılâb yıllarının en koyu fakat zarurî disiplini içinde yaşadığımız sıralarda bile, o, karşısında münakaşadan kaçan, her dediğini kayıdsız şartsız haklı bulan adamlardan hoşlanmazdı. Başarılan inkılâblardan hiçbirisi, daha önce uzun boylu tartışılmadan, keyfî bir kararla yürürlüğe konmamıştır. Kısacası Atatürk, bazı garblı muharrirlerin anladığı manada bir diktatör değildi.

Onun fikir mirasçısı olarak memlekete hizmet etmek mevkiinde bulunan Cumhuriyet Halk Partisi, önümüzdeki aylar içinde beklediğimiz bünye ayarlamasını nasıl yapacaktır? Neticeyi bütün vatandaşlar merakla bekliyor ve millî istikbalimizin selâmeti adına bu uğurda çalışanların müsbet başarısını yürekten diliyor.

NADİR NADİ

Eskişehirdeki doğum faciası

Vazifesini ihmal eden doktor, Bakanlık emrine alındı

Ankara 12 (a.a.) — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığından:

Bozüyüğün Kara köyünden doğurmak üzere Eskişehire gelen bir kadını Memleket Hastanesine kabul etmiyerek ölümüne sebebiyet verildiği hakkında gazetelerde yapılan neşriyat üzerine mahalline bir müfettiş gönderilerek lüzumlu tetkikat yaptırılmış ve valilikçe alâkalılar hakkında kanunî kovuşturmaya geçildiği anlaşılmakla beraber, hastayı kabul etmiyerek vazifesini ihmal ettiği anlaşılan Memleket Hastanesi dahiliye mütehassısı muhakeme neticesinde hakkında kat'î muamele yapılmak üzere Bakanlık merine alınmıştır. Oluş tavzih olunur.

Petkov'un idamı istendi

Sofya 12 (A.P.) — Bugün savcılık makamı, bir müddettenberi millet ve hükûmet aleyhine çalışmaktan sanık olarak yargılanmakta olan Bulgaristan çiftçi partisi lideri Petkov hakkında idam cezası istemiştir.

Düne kadar şehirleri yıkan, insanları yakıp kavuran uçak, artık barışın ve insanlığın hizmetindedir. Kalkınma savaşında her işimizde havacılıktan faydalanacağımızı düşünerek Türk Hava Kurumunun çalışmalarını destekliyelim.

Amerika, Yunan işine fiilen karışmıyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

mikyaslarda ileri sürülen düşüncelere göre, bugünkü hükûmeti, zamanını geçirmiş gibi telâkki etmek pek mümkündür. Filhakika, M. Maksimos hükûmeti, ancak yedi ay evvel teşekkül etmiş olmasına rağmen, ekseriyetle tahminleri aşan hâdiselerin yükü altında oldukça yıpranmış gibi gözükmektedir.

Yugoslavya ve Bulgaristanın Bled'de Yunanistana karşı ittifak ettikleri, Yunanistanın Birleşmiş Milletlere müracaatinin Güvenlik Konseyinin bir çıkmaza girdiği, nihayet Yunanistanın doğrudan doğruya Amerika Birleşik Devletlerine müracaatte bulunduğu bu çok nazik zamanda, Amerika Dış İşleri Bakanlığının siyasî müşavirleri, Yunanistana Amerikan yardımının daha iyi bir tarzda tatbika konulması için, Atinada mazi ile mümkün olduğu kadar az bağları bulunan yepyeni bir hükûmetin daha iyi olacağı fikrindedirler. Temenni edildiğine göre, bu mesele, hattâ Washingtonun son Çaldaris - Marshall görüşmesinin de en esaslı uzuvlarından birini teşkil etmiştir.

İlk ihtimal

Mevcud ilk ihtimal, M. Çaldaris'in başkanlığında bir halkçı parti hükûmeti kurulmasıdır. Bu hal çaresi, aynı zamanda anayasaya da uygun düşmektedir. Halkçı parti şefine göre, Yunan meselesinin tasfiyesi için, hududların kontrolu hakkında Birleşmiş Milletlerin veyahud Birleşik Amerikanın bir kararı, ordunun 200 bin kişiye çıkarılması, köylülerden silâhlı bir milis kuvveti teşkili ve kuvvetli bir Amerikan yardımı lâzımdır. M. Çaldaris'in tasavvur ettiği hükûmet, halkçı parti ile General Gonatas'ın, General Zervas'ın ve M. Alexandris'in partilerinden teşekkül edecektir.

Fakat Amerika hariciyesinin bazı müşavirleri, söylenildiğine göre, böyle bir hükûmeti biraz fazla sağcı bulmakta ve Amerikanın bilfiil müdahalesinin henüz Ayrıca alınması gereken bir kongre kararına lüzum gösterdiği bir anda Slavların ve memleketteki solcuların muhtemel bir tepkisinden korkmaktadır.

Tarafsız mahfillere göre, Amerikada çok önemli bir surette tetkik edilmekte olan üçüncü bir ihtimal de, bu nazik devre için. parlamento dışı şahsiyetlerden mürekkeb, bir iş hükûmeti kurulmasıdır. Bu hükûmete başkanlık etmek üzere General Plastiras'ın ismi bilhassa ileri sürülmektedir. Fakat bu hal tarzı, Yunan parlamento mahfillerinin şiddetli muhalefetile karşılanmakta ve bu mahfiller, bu hal tarzını tamamile anayasaya aykırı bulmaktadırlar.

Nihayet, dördüncü ihtimal, bugünkü hükûmetin olduğu gibi iktidar mevkiinde kalmasıdır. Fakat bu vaziyette de. hükûmette ortaya çıkan ve halledilmesi Çaldaris'in dönmesine talik edilen ihtilâfların giderilmesi gerekmektedir.

Dava, görüldüğü üzere, ne taraftan bakılırsa bakılsın, çok çetindir ve iş çok güçtür.

Nihayet, lâzım gelen kararı vermek bizzat Yunanlılara düşmektedir. Çünkü ne Washington'da Amerikan hariciyesi, ne Atinada Amerikan heyeti, memleketin dahilî işlerine doğrudan doğruya müdahaleyi arzu tememektedir.

Selânikte neşredilen tebliğ

Atina 12 (a.a.) — Asayiş Bakanlığı dün akşam Selânikten aşağıdaki tebliği yayınlamıştır:

10 ağustos saat 11 de Serezde Kerdilion bölgesinde bir jandarma müfrezesi kuvvetli bir partizan çetesile temasa geçmiştir. Hayret verici neticeler veren yeni silâhlarını kullanan jandarmalar kaçmağa teşebbüs eden partizanları Flamuri köyü dışında şiddetli bir muharebeye icbar etmişlerdir. Muharebe hâlâ devam etmektedir. Partizanlardan yirmisi ölmüş, birkaçı yaralanmıştır. Jandarmaların kayıbları iki ölü, bir yaralıdır.

«Dağlar hükûmeti»

Atina 12 (a.a.) — Yanya'dan bildiriliyor:

Milliyetleri meçhul üç uçak Yunan toprakları üzerinden uçmuştur. Bu uçakların görünmesi ve partizanların faaliyetlerini arttırmaları bunları bir «dağlar hükûmeti» kurmak için arazi kazanmağa gayret edecekleri kanaatini vermektedir.

Tarım Satış Kooperatifleri kongresi devam ediyor

İzmir 12 (Telefonla) — İzmir İncir, Üzüm Tarım Satış Kooperatiflerinin yıllık toplantısına bu sabah saat 10.15 te devam edilmiş ve evvelâ incir baremi görüşülmüştür. Hasan Kâmil Eğilmez, incir bareminin piyasaya uygun olarak tesbit edilmesini, kooperatifin müstahsilin faydalanması için kurulduğunu, bugün haricde 47-48 kuruşa satılan bir malı, ortakların, kooperatife 38 kuruştan teslim edemiyeceğini söylemiştir.

Yeni incir baremi

İncirliovadan Mahmud Ural, incir baremi toplantıda halledilmezse, incirci ortakların rey vermeden kongreyi terkedeceklerini söylemiştir. Germencikten Osman Nuri Akçesoy, bu sözlere iştirak etmiştir.

İdare heyeti başkanı Dr. Sabri Akın, idare heyetinin incirci ortaklarla görüşüp barem işini bir karara bağlamağa hazır olduğunu bildirmiş ve bu husus görüşülüp tesbit edilmek üzere celse 15 dakika tatil edilmiştir.

Her incir kooperatifinden ikişer delege ile idare kurulu üyelerinin müştereken yaptığı toplantı sonunda varılan netice, ikinci celse açılınca Sabri Akın tarafından umumî heyete bildirilmiştir. Yeni incir baremi şöyledir: İş malı (55 adedi bir kilo ve 100 gram rufuzlu) 50 kuruş, kürek malı (55 tanesi bir kilo ve 100 gram rufuzlu) 40 kuruş, natürel incir 30 kuruş. Bu netice alkışlarla karşılanmıştır.

Bundan sonra, ekseriyetin kararile, incir işlerinin görüşülmesi kâfi görülerek üzüm işlerinin konuşulmasına geçildi.

Üzüm işlerinin görüşülmesi

Saruhandan Turgud Çelebi, çuval başına verilen 10 lira avansın azlığından şikâyet ederek, az avans verildiğinden, ortakların; mallarını kooperatife teslim etmediklerini ifade etti.

Kemalpaşadan Ekrem; üzüm bareminin tesbit edilmemiş olmasını tenkid etti. Üzüm teslimatında ekspertizin mahallinde yapılmasını; ortak mallarının tesliminden sonra bakiye alacaklarının derhal verilmesini istedi

Manisadan İbrahim Silâhdaş; idare heyetinde üzümcü delege olmadığı için üzüm bareminin tesbitinde idare heyetinin üzümcülerle istişarede bulunmasını istedi.

Saruhandan Turgud Çelebi kooperatif mübayaalarının, İzmir borsası yerine istihsal mıntakalarından yapılması faydalı olacağını söyledi.

Umum müdür Salâhaddin Çuhruk, tenkidlere cevablar verdi. Saat 12,15 te öğle yemeği için ikinci celseye nihayet verildi.

Üçüncü celse

Üçüncü celse saat 14,55 te açıldı. Kemalpaşadan bir delege, yaş üzümden Birliğin faydalanmamasından şikâyette bulundu. Genel müdür, yaş üzümün şarab işi olduğunu, şarabın muayyen bir piyasası olmadığını ve bundan ekseriya zarar edildiğini bildirdi.

Adnan Menderesin hükûmeti tenkidleri

Pamuk işleri görüşülürken, Adnan Menderes hükûmetten istenecek şeylerin lûtfu mahsusu olarak istenmesi icab ettiğine kani bulunmadığını, hükûmetin pamuk fiatı politikasının döviz kaynağı olan bu mubarek mahsulü yere vurduğunu, çünkü hükûmetin hak ve adalet prensiplerine uyarak fiat tesbit etmediğini, devlet fabrikalarının işleyiş tarzı kâr esasına istinad ettiğinden pamuğa buna göre fiat koyduğunu söylemiş ve 7 eylûl kararlarını da tenkid etmiştir.

Kürsüden indirilen delege

Alaşehir esnaf ve ahali bankası müdürü olup Salihli mümessili sıfatile toplantıda bulunan Nuri Gürer, Adnan Menderese cevab vererek, 7 eylûl kararlarını müdafaa etmiş, Adnan Menderese siyasî ve şahsî tarizlere kalkışmıştır. Nuri Gürer, gürültülerle susturulmuş ve kürsüden indirilmiştir.

Toplantı yarın devam edecektir.

Bir milyon lira zarar hakkında izahat

İzmir 12 (Telefonla) — Genel müdür, üzüm satışlarında bir milyon liralık zarar olmadığını, bağların donmasından sonra yardım olarak müstahsile kilo başına 10 kuruş fark verildiğini, bunun 10 bin tonda 10 kuruştan bir milyon lira ettiğini söylemiştir. İngilizlere yapılması mümkün üzüm satışlarının, o zaman piyasa 95 kuruş olduğu ve piyasanın 120 kuruşa çıkması beklendiği için de yapılamadığı anlaşılmıştır.

İzmir Belediye Reisile bir mülâkat

— Baştarafı 1 inci sahifede —

mahiyette açılıyordu. Bu yıl fuarımız enternasyonal bir mahiyet taşıyor ve bu arada Fransa, Yunanistan, Yugoslavya, Çekoslovakya, Bulgaristan ve Hindistan resmî olarak fuara iştirak edeceklerini bildirmişlerdir. Bir çok Amerikan, İngiliz ve İsviçre firmaları da fuara hususî olarak iştirak edeceklerdir. Fuar dahilindeki sergi sarayı tamamile yabancı firmalara tahsis edilmiştir. Yerli firmalar için de 42 paviyonluk yeni bir çarşı inşa ettik.

Diğer taraftan 948 yılında Pariste toplanacak olan Milletlerarası fuarlar kongresine iştirak edeceğiz. Bu kongrede uluslararası yardımlaşma ve işbirliği üzerinde görüşülecektir.»

İngilterede iktisadî tedbirler

— Baştarafı 1 inci sahifede —

iktisadî sahalarda hükûmete olağanüstü yetkiler bahşeden kanunu kabul etmiştir.

Basının tenkitleri

Londra 12 (a.a.) — Bazı İngiliz gazeteleri bu sabah, hükûmet buhranı karşılıyacak tedbirler almadığı için İngiliz milletinin iktisadî bir felâkete doğru sürüklendiği kanaatini izhar etmektedirler.

Umumiyetle hükûmeti destekliyen liberal News Chronicle gazetesi bugün şöyle demektedir:

«Başbakan ve onun şimdiki halile kabinesi herhangi bir hükûmetin ilk vazifesini unutmuşlardır. Bu vazife memleketi idare etmektir. Attlee'ye kabinesinde değişiklik yapmasını tavsiye ederiz. Halen hükûmet gemisinde lüzumundan fazla yolcu vardır.»

80 bin kişi silâh altına alınıyor

Londra 12 (a.a.) — Çalışma Bakanı İsaas, Avam Kamarasında ileri sürülen soruya verdiği yazılı cevabda, ekim 1947 ile mart 1948 arasında 80 bin kadar İngiliz gencinin silâh altına çağırılacaklarını bildirmiştir.

Hâdiseler Arasında FELEK

Gene işsizlik davası

Birkaç gün evvel bizim gençlerin, bilhassa orta tahsil yapmış gençlerin hayata atılırken lâyıkile teçhiz edilmedikleri ve çoğunun hükûmet kapısında, kalemlerde iş aramağa mecbur kaldıkları hakkında bir yazı yazarak bunların yetiştirme sistemlerini değiştirmeyi tavsiye etmiştim.

Bu yazımı okuyanlardan şifahî, tahrirî itirazlar geldi. Tepkiler oldu. Böyle olmasını da bekliyordum. İş organizasyonu olmıyan her memlekette bu böyledir. Ferdler. iş bulma ve hayat yapma hususunda müsavi şanslara malik olamazlar. Birisi mektebden çıkar çıkmaz, hattâ çıkmadan evvel şıp diye iş bulur, öteki dünyanın ilmini yutar da aç kalır. Eğer bu memlekette milleti temsil etmek şerefini taşıyabilecek iktidar ve imkânlara malik olsaydım, intihab davam üç şeye inhisar ederdi:

Sıhhat. tahsil ve servet kazanmakta bütün millet efradının müsavi şanslara malik olabilmeleri.

Ne ise işi hayale vurmadan mevzuumuza dönelim.

Bu yazıya cevab verenlerden -maalesef hiç biri- benim iddiamı çürütmemekte, sadece kendilerinin haklı olduğunu düşündükleri kendi durumlarını müdafaa etmektedirler. Doğrusu ben de kendilerile aynı fikirdeyim. Bu gençler yaşamak için memleketten iş istemelidirler ve memleket de onlara bu işi vermelidir; ama onların bugünkü vasıflarile iş bulmaları güçtür. Ben bu güçlüğü -ilerisi için- giderecek yolu gösterdim.

Bana cevab veren gençlerden ikisi şahsan ziyaretime geldi. Hasbıhal ettik. Derdlerini döktüler. Haksız değildiler. Güç durumlarını tasdik ettim. Bu gençlerle neler görüştüğümü buraya aynen nakilde fayda yok.

Yalnız onların benden yazmayı istedikleri şeyi sonraya bırakarak hayata atılan herkesin maruz kalabileceği güçlükler üzerine dikkati çekmek isterim. Bütün gençler sanmamalıdırlar ki iş denilen şey adamın eline kolayca geçer. Babasından kalma dükkânı ve tezgâhı olmıyanlar, evvelden istikbali malûm -askerlik gibi- seçilmiş bir mesleğe girmemiş olanlar için iş bulmak hayatın en mühim hâdisesidir. Bunu kolay olacak sanmak hata olur ve bu kolaylığı görmiyenler inkisara uğrıyabilirler.

Değil bizim gibi sıra adamları, en meşhur fanilerin hayatlarını tetkik ederseniz. ömürlerinde kaç defa açlık geçirdiklerini görürsünüz. Ben size babamdan başlıyarak türlü geçinme şekillerinin misallerini buraya dökebilirim. Babam maruz kaldığı bir haksızlık yüzünden istifa ettiği zaman, ailemiz, yanımızda çalışan vefakâr bir hizmetçi kadının boynunda sakladığı altınları borç alıp geçinmişti.

Ben 1914 harb sonunda âli tahsil görmüş, dil bilir ve girgin bir adam olarak senelerce boş kaldım. Başvurduğum mesleklerde tutunamadım. Şimdiki mesleğim gazetecilik, hiç de gençlikte bel ve emel bağladığım mesleklerden değildi.

Bugün servet sahibi Türkler arasında sayılabilecek bir dostumuz var ki. kendinin de her zaman anlattığı gibi- sekiz on sene evvel bir dostundan istikraz ettiği üç yüz lirayı alırken:

— Bu parayı sana ya iade ederim, yahud öldüğümü işitir bunu bana bağışlarsın, demişti.

Diyecek şudur ki daha genç yaşta çabucak iş istemek ve bunu hemen bulamayınca yese düşmek reva değildir. Uğraşmak ,denemek, didişmek lâzımdır. Unutmamalı ki hayat daimî bir mücadeledir.

Şimdi geliyorum bana müracaat eden gençlerin şikâyetlerine.

Bunların sözlerinde haklı taraflar var. Diyorlar ki:

— Biz askerden döndükten sonra yerlerimizde kadınları bulduk.

Evvelâ şurayı belirtelim. Askerliğe gitmiş olanlara iş vermek hususunda hükûmetin bir kanun çıkarması, varsa bunu ciddî şekilde tatbik ettirmesi elzemdir. Bu söz götürür bir şey değildir. Umulur ki hükûmet bu yolda lüzumlu tedbirleri yakında alır.

Kadın davasına gelince:

Vallahi sevgili okuyucularım ve bilhassa sevgilj kadın okuyucularım. Ben kadınların ancak mahdud işlerde çalışmasına ve erkeklerin görecekleri diğer sıra işlere girmemelerine taraftarım. Onun için bu gençlerin söyledikleri sözü haksız bulmadım.

Kadın hoca, hemşire terzi, hattâ daktilo, telefoncu, kimyager, bazı şubelerde doktor, manikür, yani kadın rikkat ve zarafetile mütenasib işlere girebilir. Lâkin rasgele her işe girmemelidir. Bugün kim inkâr eder ki bir erkek işinde çalışan her kadın, bir erkeği işsiz bırakmıştır.

Biliyorum, kadınların içinde ihtiyar anasına, küçük kardeşlerine bakanları da çoktur. Bunlara ilişilmesi taraftarı değilim. Benim istediğim harb yıllarında erkeklerin askere gitmesi yüzünden istisnasız olarak her işe alınmış olanların alınacakları işleri bir prensip kararile tesbit etmek ve üst tarafına erkekleri almaktır.

Açık konuşur bir adam sıfatile söylüyorum. Kim inkâr eder ki kadınların bürolarda çalışmaları, erkek arkadaşlarına nezaket empoze ettiği kadar müsamaha da telkin etmemiştir.

B. FELEK

İzmitte sebze fiatları ucuz

İzmit (Hususî) — Evvelce İzmitte kilosu 50 kuruşa satılan kavun, şimdi 15-25 kuruşa düşmüştür. Karpuz 25 kuruştur. Bollandıkça sebze fiatları da ucuzlamaktadır.

Biraz da Çocuklarınız için okuyunuz:
ÇOCUK DOKTORU
Mecmuasının 17 nci sayısı çıktı.
Seneliği 5 lira. P. K. 15 Beyazıd

«CUMHURİYET» in Tefrikası: 36

Yabancı Kadın

Yazan: AHMED HİDAYET REEL

— Ne münasebet Nüzhet, kuronun bugünkü dünya piyasasına nazaran durumunu ve bizdeki memur aylıklarının ne derece mikroskopik olduğunu biliyorsun., kendimiz geçinemiyoruz., yavruyu nasıl besleyip büyüteceğiz..

— Vah.. vah üzüldüm Martha.. o halde sen çalışmıyorsun, yahud kocan çalışmana müsaade etmiyor.. demek..

— İş bulamıyorum ki, bildiğin yerlerden birine belki bir tavsiye verirsin, diye geldim de Nüzhet.. malûm ya hem ziyaret, hem ticaret!.

— Sahi Martha, sen daktilo makinesi kullanmakta gayet ustasındır, ama, bizim sefarette imkânı yok.. yalnız, arkadaşlardan şöyle bir soruşturayım.. hafta içerisinde istersen sen bana uğra.. yahud adresini ver.. mektub yazayım..

— Gene eski evimizde, babamla birlikteyiz Nüzhet..

— Defretimde vardır, arar bulurum..

— Ah.. vefasız, kaç kere geldiğin yeri ne çabuk unuttun.. hem de çok sevdiğin bir sanatkârın adı..

— Affedersin, hatırladım Martha.. Schubertstrasse.. 22..

— Bravo.. fakat pek mahmurluğun üstünde Nüzhet.. saat dokuz buçuk, hâlâ kendine gelemedin..

— Deme Allahaşkına..

— Çok geç mi?

— Tabiî, onda elçilikte bulunmalıyım..

— Ya.. halbuki eskiden öyle değildi.. bazı günler büroya uğramadığın bile olurdu. Ama, sahi şimdi büyüdün, başkâtiblik bu.. lâf değil..

— Bizim hariciyede insanın memuriyeti büyümekle işi güçleşmez ama, başımda Allahın belâsı bir müsteşar var..

— Müsteşar, başkâtibden daha mı üstündür, Nüzhet?.

— Elbette.

— Benim böyle şeylere aklım ermez ki. Ne ise. Allaha ısmarladık. Boş lâkırdılarla seni nafile yere tutmıyayım.

Birden boynuma atıldı. İki kolu ile omuzlarıma asıldı. Dudaklarını dudaklarıma yapıştırarak ayaklarımı yerden kaldırdı.

— Allaha ısmarladık Nüzhet.

Siyah tayyörile alacakaranlıkta yarı matem içinde bir hayalet gibi odama giren Martha sarışın huzmelerin cilveleştiği tüylü halıların üstünde, benden aldığı teesllî ve ümidin maddî ve manevî varlığında çalâklik ile seke seke çıkıp gitti. Arkasından sade onun değil, bütün dünyadaki nâşad genc kız ve kadınların akıbetine acıyan kalbim hüzün dolu dolu bakakaldım.

. . . .

Bugün sefarette baştan aşağıya bütün memurlar tek iş, tek gaye için seferber edilmişler; büyük elçinin dairesi hazırlanıyor.

En ağır hisse Stefana' düşmüş. Kanapeleri, koltukları ıkına sıkına merdivenlerden yukarıya taşıyor. İhtiyar Joseph'le, kendisine arasıra adeta Carriereden bir kâtibmiş gibi sül'sünü veren Walter de ona yardım ediyor. Başlarında da nezaretçi Lem'i Bey. Zaman zaman müsteşar beye gelip vaziyeti haber veriyor. Mazhar Bey, telâş ve heyecanla çıkıp bakıyor. Eksik kalmış takımlar varsa tamalatıyor, boş köşeleri doldurtuyor.

Nasıl, aslan payı, şimdiye kadar zatı âlinizindi. Fakat daha kodaman meydana çıkınca meşru hakkınız gibi telâkki ettiğiniz bir çoklarından feragat mecburiyetinde kalıyorsunuz. Müsteşar bey, ikametgâhına bir antikacı titizliğile topladığı style eşyayı sefirin dairesine yolluyor. Arab ata sözlerinden birinin en güzel bir misali:

Hüküm galebe çalanındır!

Lüzumsuz bir sandalyeyi kançılaryaya getirip bırakan Joseph'e takıldım:

— Baba, dedim, vaktile büyük şair Hâmidi hem de «bed mesti gazap» bir halde sabaha karşı seksen ayak merdivenin üst başına çıkarırdın da hık demezdin. Şimdi bir tahta iskemleyi zor kaldırıyorsun. İhtiyarladın yahu.

Yamru yumru buruşuk yüzünde yarı acı yarı tatlı bir takım müphem ifadeler dolaştı. Kalın dudaklarında homurtu ile mırıltı arası bir şeyler geveledi:

— Sen burada kalmıyorsun yoksa. Kalsan ve gece sarhoş gelsen, seni de çıkarırım korkma. Biz eski yapıyız. Bize bir şey olmaz.

İki kısa şifre gelmişti. Onları açtım. Vekâlete yazılacak bir kaç türkçe tahrirat onları beyaza çektim. Arada Astahof'a, pardon ben de ama patavatsızım ha, Sovyet Cumhuriyetinin Viyana büyük elçisi Astahof cenablarına telefone ettim. O kadar candan, o derece yürekten konuştuk ki. heyecanımız galiba tellere de dolaştı, sarmaş dolaş oldular. Mükâleme kesildi. Tekrar açıldığı zaman beş buçukta buluşmayı kararlaştırdık. İsa yüzlü ve ruhlu Bolşevik mutasavvıfını gerçekten göreceğim gelmiş. Mazhar Beye de yapacağım ziyareti yarı tefahür ve yarı tevazula haber verdim:

— Hem bu vesile ile, dedim, biraz havadis de alırız. Raporunuza sermaye olur.

Ah.. o, bu lâkırdıların altında kalmaz ama, ne yapsın ki tesadüf başına hakkından fazlasını almaz, fakat eksiğe razı olmaz, eğilmez, bükülmez, sırasında taşı gediğine koymaktan çekinmez bir başkâtib musallat etti.

Çaresiz sırıttı:

— Arkası var —

HAKKI'nin
ISMARLAMA TARZINDA
dikilmiş hazır gömleklerinin ikinci serisi de satışa çıktı.
Ayrıca seçme desenlerde yerli ve Avrupa kravatları.
Her çeşid tuhafiye eşyası.
Adres: Bahçekapı Selâmet han 1 inci kat, Tek Kollu Cemal Gişesi karşısında.

MİLLET Millî Tehlike Sayısını Yarın Neşrediyor.

Küçük Hikâye

Binbaşının borçları

Nakleden: Hatice Vildan

Hans Bergman, orduya gönüllü yazıldığı zaman, hiç kimseye fenalık etmemiş, özü sözü doğru, iyi kalbli bir gencdi. Fakat Belçikalılarla Holandalılar arasında harb çıkınca, o da bir çokları gibi Brüksele gitti, savaşa girdi. Aslan gibi dövüştü. Hattâ, kafasına bir kurşun girdi, canını zor kurtardılar. Harb bittikten sonra, memleketine döndüğü zaman iki hatıra götürdü. Yanağında bir yara izi, üniformasında çavuş şeridi.

Bergman, az zamanda, emsalsiz bir çavuş oldu. Sırtında yepyeni çavuş kaputile, sokağa ilk çıktığı gün, dünyaya yeniden gelmiş gibi sevinc içindeydi. Mağrur adam değildi, Bergman; yalnız, daha düne kadar aynı seviyede arkadaşları olan neferler, kendisine hürmetle selâm verdikçe, o, yüreğine, ılık ılık bir şeyler aktığını hissediyordu. Hele, köyden gelen annesini mesireye, sonra da tiyatroya götürdüğü gün, kadıncağız, aslan gibi oğluna uzaktan yan gözlerle bakan güzel kızları görünce, koltukları öyle kabarmıştı ki, memnuniyetinden yanakları al al olmuştu.

Fakat, Hans Bergman'a bir çok meziyetler veren tabiat, onu, intizam ve basiret denilen iki hassadan mahrum bırakmıştı.

Hans müsrif değildi; değildi ama, elinin bereketi de yoktu, para, avcunun içinden, su gibi akıp gidiyordu. Aylar gelip geçiyor, zavallı çavuş, maaşından beş on kuruş arttırmak şöyle dursun, gitgide borca gömülüyordu. Bergman, kışlada, bütün bir hafta, en çetin mahrumiyetlere göğüs geriyor, meyhaneyi, mahalle kahvesini, tütünü, içkiyi, iskambili aklına getirmemek için, boyuna kitab okuyordu. Fakat haftabaşı gelip de kışlanın dışında arkadaşlarla buluştu muydu, bir haftanın acısını birden çıkarıyor, cebindeki parayı bitirdikten başka, bir o kadar da borca giriyordu.

Yürek üzüntüsünden ölecekti. Nihayet, bir gün, bu işin çaresini buldu.

— Ne düşünüp duruyorum yahu? Ben, günün birinde, nasıl olsa teğmen olacak değil miyim? İyi ya, teğmen, çavuşun borclarını öder.

Dedi, rahat, derin bir uykuya yattı, aylardanberi ilk defa olarak mışıl mışıl uyudu.

Sabreden derviş muradına erdiği gibi, bizim Hans da, nihayet teğmen oldu. Oldu ama, borc yekûnu, çavuşluk zamanındakine nazaran daha fazla kabardı.

Bir çavuş, sokakta pipo içip, kışladaki karavanada karın doyurabilirdi; tiyatroda birinci mevkide oturmasa, eldiven masrafına girmemek için ellerini pantalonunun cebne soksa da olurdu. Ama, teğmen olunca iş değişiyordu.

Hans, omuzlarına teğmen apuletlerini oturtur oturtmaz, güzel kızlarla tanışmağa başladı. Onları gezmeğe, tiyatroya, eğlence yerlerine götürüyor, bu fuzuli masraflara dayanmıyan maaşının bir misli yeni borclara giriyordu.

Masraf bu kadarla kalsa gene iyidi. Hans çok merhametli adamdı. Fakirlere yardım etmekten, sokakta dilenciye sadaka vermekten duyduğu zevki, ancak, üç parmak kalınlığında köpükleri etrafa saçılan bira bardağının başına geçip piposunu keyifli keyifli tüttürürken duyduğu zevkle ölçebiliyordu.

Gelgelelim, çavuş sadakasile teğmen sadakası arasında fark gözetmek lâzımdı. Çavuşun, sokakta, kulağının dibinde vızırdayan dilenciye verdiği beş on parayı, teğmen oldu olalı, cebinden çıkarmağa bile utanıyor, omzundaki apuletin, yakasındaki sırmaların şerefile mütenasib sadaka dağıtmak zorunda kalıyordu. Bütçesinde, ezeldenberi yüklüce bir yekûn tutan bu fasıl, rütbesile mütenasib olarak kabarmış, Hans'ı büsbütün üzmeğe başlamıştı.

Teğmen, şimdi al al yanaklarile, daha serpen vücudile, gür bıyıklarile, pek yakışıklı bir erkekti. Borcları aklına geldikçe alnına musallat olan kırışık, kaşlarını kavislendiren çatıklık müstesna, hep güleryüzlü, hep tatlı sözlüydü.

Terziye apuletten, tütüncüye yaprak sigarasından, mal sahibine oda kirasından, meyhaneciye şampanya ile şarabdan dolayı borcu olmasa, teğmenlerin en mesudu o olacaktı.

Fakat, insan herşeyin tesellisini bulur. Hans da, tesellisini, araya araya nihayet, buldu.

— Nasıl olsa, bir gün gelecek, yüzbaşı olacak değil miyim? Yüzbaşı, teğmenin borclarını verir.

Gerçekten, teğmen, yüzbaşı oldu. Yaşı kırkı bulmuştu; şakaklarında, gümüş rengi almağa başlayan bir kaç tel saç gözüküyordu.

Şimdi, rütbe yükselip yaşı da çoğalınca, Hans'ı bir başka düşünce almıştı. Dünya evine girmenin zamanıydı.

Bekvis isimli bir komşusu, bu komşusunun da bir kızı vardı. Hans, ne zamandanberi, kalbinin bu kıza doğru akmakta olduğunu hissediyordu. Bakışmalar, gülüşmelere, gülüşmeler buluşmalara, buluşmalar da anlaşmalara yol açtı; evlendiler.

Hans, nasıl örnek bir çavuş, örnek bir teğmen olduysa, evlilik hayatında da örnek bir koca oldu. Varsa yoksa, sevgili karısı Jertrüd'dü. Vazifesinin dışında bütün zamanını onunla birlikte geçiriyor, Jertrüd'ün eteğinin dibinden ayrılmıyordu.

Derken, bir akşam, evin içinde, incecik bir ses, miyavlamağa benzer bir şey duyuldu. Sesi pek ince idi ,lâkin, öyle özlü bir şeydi ki, bir an içinde, tavanarasından kömürlüğe kadar tekmil binayı doldurdu.

Yüzbaşı, üzüntülü bir tavırla, kendi kendine derd yandı:

— Şu dünyada, insana rahat yok ves selâm. Şimdi de başıma çocuk masrafı çıkacak. Ebesinden, dadısına, boğazından üstüne başına varıncıya kadar, adım başında para sarfetmek lâzım. Çavuşla teğmenin ödemeyip bana havale ettikleri borclar da caba!

Ama, çocuğun yüzünü görünce keyfi geldi. Piposunu yaktı, bacaklarını uzattı, tesellisini buldu:

— Adam sen de! Nasıl olsa binbaşı olacağım. Yüzbaşının borclarını binbaşı öder.

Çok geçmeden, yübaşının omuzları, binbaşı apuletlerile süslendi. O zaman, binbaşı Hans Bergman, istikbali ciddiyetle düşünmeğe koyuldu. Hem de derin derin. Gelgelelim, binbaşı demek, at besleyen, sık sık ziyafetler vermeğe, sık sık törenlerde bulunmağa, hizmetçi, uşak kulanmağa, hulâsa çavuştan da, teğmenden de çok daha pahalı yaşamağa mecbur bir insan demekti.

Buna rağmen, binbaşı Hans, bütün bu masraflardan kısmağa, kışladaki çavuşluk hayatında olduğu gibi bir takım mahrumiyetlere katlanmağa kendini zorladı. Bazan, günlerce tütün içmediği oldu; ekmeği, yemeği azalttığı oldu; sevgili birasının yüzüne bakmadığı oldu. Ama; atlarını yemlerinden; biricik kızını çikolatasından; fakirlerini sadakalarından mahrum etmeğe gönlü razı olamıyordu.

Hans Bergman, çavuştan teğmene, teğmenden yüzbaşıya havale edilen borc yükünü binbaşının sırtına yükleyeli aradan seneler geçmiş, şimdi, binbaşı, ihtiyarlığa doğru hızlı adımlarla ilerlemeğe koyulmuştu.

Binbaşıdan sonra borcların kime yükleneceği pek belli değildi. Yaşı, binbaşının borclarını yarbaya bırakmağa pek müsaid olmadığı için, Hans, arada sırada derin derin göğüs geçiriyor, çaresizlik içinde kıvranıyordu.

Bir gün, hastalandı. Hastalığının ağırca olduğu duyulunca, şehir halkını büyük bir üzüntü aldı.

Binbaşı, şimdi, bembeyaz saçlarile, kanı çekilmiş dudaklarile, çökmüş avurdlarile, başını yastıkta güçlükle kımıldatabildiği halde, hep bir şeyler söylemek, içini kemiren bir derdi anlatmak istiyormuş gibi, çırpınıyordu.

Doktorlar, hayatından ümidi kesmişlerdi. Her geçen gün onu biraz daha halsizleştiriyor, her verilen ilâc, onu hayattan ziyade ölüme yaklaştırıyordu.

Bir sabah, binbaşı, baygınlığa yakın bir uykudan silkinerek uyandı, başucunda bekleyen karısını, işaretle yanına çağırdı, zoraki bir gülümseme ile, nefes kadar hafif bir sesle:

— Jertrüd, karıcığım, dedi, hayattayken yaptığım borcları ödemek için çok gayret ettim, olmadı. Bundan sonra, gayret de para etmiyecek. Binbaşının borclarını, artık, Cenabı Hak elbette öder!

İKTİBASLAR

Türkiye ve Yunanistana niçin yardım ediyoruz?

— İkinci sahifeden devam —

Türk hava kuvveti uçaklarla, teçhizatla ve öğrencilerle kurulur ve Türk ordusu modern silâhlarla teçhiz edilirse Türkiye daha az adamı silâh altında bulundurarak emniyet hissedebilir.

Bundan Türk iktisadiyatı faydalanır. Çünkü birçok askerler sanayi ve ziraat işlerinde meşgul olmak üzere terhis edilirler. Bundan başka Amerika askerî ve hava misyonlarının Türkiyede bulunması, Yunanistanda olduğu gibi, Türk emniyetile Amerikanın alâkalarını Rusyaya anlatır.

Daha iyi teçhizatla Amerikanın tayyare gemilerinden temin olunacak hava yardımı da, Türklerin, geniş ölçüde bir Rus taarruzuna karşı bilâmüddet mukavemet etmelerine imkân vermez. Fakat Türkler, Amerikan yardımı gelinciye kadar Rusları geciktirebilirler.

Rusya, şimdiki dahilî zaafı sırasında şüpheli ve tehlikeli her muharebeden çekinmek zorundadır. Onun harekete geçmesi için neticeden emin olması lâzımdır.

Truman Doktrini yalnız Yunanistana ve Türkiyeye şamil değildir. Rus inadı yüzünden iki işgâl mıntakasına ayrılan Kore var ve ona karşı da sarih taahhüdlerimiz mevcud.

Almanya ve Avustûrya var. Burada İngiltere ile, hattâ Fransa ile beraber, halkı maişetlerini kazanacak, Amerikan mükellefine yük olmaktan çıkacak ve garbî Avrupayı imara yardım edecek hale getirmek icab ediyor.

Macaristan var. Avusturya ile yapılacak bir muahedenin tasdikından sonra Rusların buradan süratle çekilmeleri bekleniyor.

Çekoslovakya var. O da daha fazla emniyetle batıya dönüyor. Çünkü sanayii ve iş sahibleri ancak burada hoşnudluk verecek piyasalar bulurlar.

Hindistan var. Bu memleket karışıklıktan kurtulmak ve kendini istiklâle alıştırmak istiyor.

Çin var, ve Amerikanın burada dahilî harbe son vermek yolundaki teşebbüsü boşa gitmiştir. Fakat buradaki 450 milyon şarklı 10 ,yıl süren harbden sonra barış ve sükûnet istiyor.

Elhasıl her yerde Amerikan yardımının mukabili, yeisten doğan ve Kremlin tarafından ilham olunan, beslenen komünizm bulunuyor.

Acaba bu işi Birleşmiş Milletler yapamaz mı? Fakat Ruslar, bizim peşinde koştuğumuz neticeden daha başka bir şey istiyorlar. Şimdiki teşevvüş ve sefaletin umumî yeis doğurmasını ve Rusya tarafından idare olunan bir Sovyet dünyasının vücud bulmasını istiyorlar.

Öyle bir dünya ki, gizli zaptiyenin kontrolu altında yaşayacak, halka ne yapacakları, ne düşünecekleri ve ne diyecekleri dikte edilecek. Hükûmete muhalefetin manası ölüm veya tahşid kampları olacak.

Bu böyle olduğuna göre Birleşmiş Milletler mühim bir şey yapamaz. Çünkü Ruslar yapılacak her işi bozarlar.

Ruslar şimdiden doğu Avrupayı, kuzeyin bir kısmını istilâ etmişlerdir. Almanyanın yarısı ellerindedir.

Biz Amerikalılar atom bombasını icad ettk. Bu silâh insanların icad ettiği en müthiş silâhtır. Japonyayı yendikten sonra herhangi millet tarafından bir daha kullanılmamak üzere teminat verilmesi mukabilinde bundan vazgeçmek istedik. Ruslar razı olmadılar. Çünkü razı olsalardı beynelmilel kontrol memleketlerine girecekti.

Dünyada barışın kurulması, Birleşmiş Milletlerin iş görmesi için Sovyet liderlerinin tazyikle ve tecavüzle bir Sovyet dünyası yaratamıyacaklarına inanmaları icab eder. Fakat dünyanın elbirliği yapması için de sefalet ve açlığın, Avrupa ve Asyadaki teşevvüş ve ümidsizliğin ortadan kalkması ve bunlara maruz olan milletlerin bizden yardım göreceklerine inanmaları icab eder.

Sulhun bir bedeli vardır. Fakat bu bedel, yeni bir harbe girmekten daha ucuzdur.

CAĞALOĞLU

ÇİFTESARAYLAR

Bahçesinde 14 Ağustos

Perşembe Günü Akşamı

BÜYÜK KONSER

Üstad MÜNİR NUREDDİN

Klâsik ve kendi bestelediği eserler.

Biricik SAFİYE AYLÂ

Yeni repertuarile

Bu iki güzide sanatkâra Kemanî SADİ IŞILAY, Kanuî ARTAKİ CANDAN, Piyano FEYZİ ASLANGİL, Udî YORGO iştirak edeceklerdir.

Ayrıca: Raşid Rıza Tiyatrosu. Halide Pişkin, İhsan Balkır birlikte sahnede

PROGRAM

Saat

9 — RAŞİD RIZA TİYATROSU

10,45 — SAFİYE AYLÂ ve Saz Arkadaşları

11,15 — MÜNİR NUREDDİN SELÇUK ve Saz Arkadaşları

Bu Dolgun Musiki Gecesini Kaçırmayınız.

Bugün Matinelerden İtibaren En İleri TÜRK Filmi

GENCLİK GÜNAHI

Beyoğlu ŞARK Pangaltı AKIN

Sinemalarında birden

Ayrıca: ŞARKTA: Öldürünceye Kadar Betty Davis

Akın'da: Kendi Kurşunu İle

ATLAS FİLM

GALATASARAY SPOR KULÜBÜ

EŞYA PİYANGOSU

Komşu Memleketlerde

Bulgaristandan nasıl kaçtım ölümden nasıl kurtuldum?

Yazan: George M. Dimitrov

(George M. Dimitrov'u şimdi Bulgar Başbakanı olan Dimitrov ile karıştırmamak lâzımdır. Kendisi Bulgar Köylü Partisi Umumî Kâtibidir. Kral Boris, Almanlarla ilk oynaşmaya başladığı sıralarda, Bulgaristanın nazilerle birlikte harbe sürüklenmemesini ihtar etmişti. Bunun üzerine Kral, onun tevkifini emretmiş, fakat Dimitrov, bir kolayını bulup Yugoslavyaya kaçmıştı. Almanlar, buraya da girince Kahireye kapağı atmış. Almanyanın yenilmesile de, Istanbuldan geçerek, 1944 te Bulgaristana dönmüştü. Aşağıda okuyacağınız yazısını Amerikan basınından iktibas ediyoruz.)

Kemiklerimin bugün bir kireç kuyusunda çürümemekte olmasını, Amerikanın eski Bulgaristan elçisi Maynard Bernes'e borcluyum. Hikâyemi anlatayım: Bulgaristan, Mihver devletleri hesabına harbettiği sıralarda; Balkanların hürriyete kavuşacakları günü sabırsızlıkla bekleyip, saat ve dakikaları sayarak, Yakındoğudan radyo ile Müttefiklerin propagandasını yapmakta idim Bulgaristan 1944 ağustosunda muhasamatı terketmek isteğini açığa vurdu. Temsilcileri, Anglo-Amerikanlarla teslim şartlarını görüşmek üzere, Kahirede bulunurlarken, Sovyet Rusya, 5 eylûlde Bulgaristana harb ilân etti. Hiç bir muharebe filân yapılmadı. 10 eylûlde mütareke akdedildi. Bu, tarihlerin kaydettiği en kısa harb, mütareke müzakerelerini istedikleri gibi idare edebilmeleri için Ruslara imkân sağlayıp, açıkkapı bırakan yağmacı gayelerinin en apaydın bir bahanesi olmuştu.

Rus kuvvetleri tezitezine memlekete girdiler ve harekâtı sevk ve idare etmek üzere de Moskovadan, iki komintern ajanı geldi. Bunlar, Moskovada yıllarca talim ve terbiye gördükten sonra dolandırıcılık, kalleşlik, gaddarlıkta ihtısas sahibi olmuş Anton Yugov ile Çola Dragoyceva idi. Bir kadın olan Dragoyçeva, çıraklığını, Bulgar tarihinde işlenen en korkunc cinayeti zamanında geçirmişti. 1925 te komünistler Sofya kilisesinin içinde bir bomba atmışlar ve 123 kişinin ölümüne, 325 kişinin de yaralanmasına sebeb olmuşlardı. İşte Dragoyçeva bu suikasdın faili diye yakalanmış ve idama mahkûm edilmişti. Fakat sonraları, her nasılsa ve yanlış bir af kararile serbest bırakılmıştı. 1944 yılında da, Rus tank ordularının himayesinde Yugov ile birlikte Bulgaristana komünist taraftarı bir hükûmeti zorla kabul ettirmek vazifesile gelmiş bulunuyordu. Bulgar köylü partisinin umumî kâtibi sıfatile, fikirlerince «vur abalıya» denecek bir durumda idim. Eylûlde Sofyaya döndüğüm zaman, Rus emrinde çalışan Bulgar basın ve radyosu, beni İngiliz ve Amerikalıların hizmetinde iş gören bir yabancı ajan diye tel'in etti. Komünistler tarafından para ile tutulmuş halk yığınları, hep bir ağızdan George M. Dimitrov'a ölüm!.. diye bağıra bağıra sokaklarda ve caddelerde dolaştılar.

Lâkin komünistler, bununla yetinmiyorlardı Bana işkence edip, ağzımdan, Anglo-Amerikanları Sovyetler aleyhine tertibler kurmakla itham edici itiraflar koparmak istiyorlardı. Bereket versin ki, o sıralarda müthiş bir zatürrieye tutuldum. Hasta bir adam, uzun müddet sorguya çekilmek, itirafta bulunmak azab ve işkencesine katlanamaz, ilk muayenede ölür. Binaenaleyh, hastaneye kaldıracakları yerde kapımın önünü sivil NKVD memurlarile abluka altına alarak beni apartımanın üçüncü katındaki dairemde bıraktılar.

Dört ay hasta yattım. Bu müddet zarfında Bulgaristanın maruz kalmakta olduğu kanlı temizleme, komünist aleyhtarlarını temizleme ameliyesine dair verilen haberleri günü gününe öğrendim. Üç kral naibi, dokuz müşavir, 21 eski bakan ve iki binden fazla devlet memuru idam edilmişti. Muharrirler, öğretmenler, umumiyetle «münevverler» ya «ortadan yok oluyor», yahud da korkudan susarak bir köşeye siniyorlardı. Bu satırları yazdığım dakikaya kadar 25000 den fazla Bulgar vatandaşı öldürülmüş, ve kanli adam boğazlamalar hâlâ sürüp gitmektedir.

Yattığım yerde kaçmak için binbir türlü çareler düşünüyor, tedbirler arıyordum. Bir su borusu, evin cephe duvarından aşağıya kadar inmekteydi. Şiltemin altına da kalınca bir ip saklamağa muvaffak olmuştum. Bu boruya tutunarak aşağıya kendimi sarkıtıp inebilseydim, muhafızların beni görmemeleri ihtimal dahilindeydi. Doktorlar, kımıldamama izin vermedikleri halde, tam bir ay, bir iskemleye oturup günde bir saat, gövdemi eğip bükerek, bilek ve parmaklarımı kuvvetlendirmek için beden hareketleri yaptım.

Mayıs sonlarında, komünist Sağlık Bakanı bizzat beni muayeneye geldi. Galiba onu aldatamamış, kandıramamıştım ki, hemen arkasından sorguya çekilmek üzere karakola nakledilmem emri geldi. O gün öğleden sonra, başıma bir amele kasketi, sırtıma da bir gömlek geçirdim ve muhafızlar nöbet değiştirdiği sırada, ipi aşağıya sarkıttım, pencereden aşarak kendimi koyuverdim. Talih bana yardım etti. Ayaklarım yere değdi. Kurtulmuştum. Caddeden aşağıya doğru inen uçuk benizli, kasketli amelenin kimse farkında olmamıştı.

Derhal arkadaşlarımı buldum. İçlerinden biri, Amerikan elçisini bulup, ona sığınmamı tavsiye etti. Bu suretle parti arkadaşlarımızın, komünistlerin daha fazla bir işkencesine maruz kalmaları, kanlı boğazlamalar önlenmiş olacaktı. Amerikan elçisi, sabahın saat dördünde yatağından kalkarak beni kabul etti, bir lâhza tereddüd dahi etmeksizin himayesine aldı. Bir kaç saat sonra da, Amerikan bayrağının altına sığınmış olduğumu Bulgar hükûmetine tebliğ etti.

Komünist milislerden bir grup o gece elçinin evini abluka ettiler. Elçi Barnes, milislerin geri çekilmeleri hususunda Bulgar Dış Bakanı ile müzakereye girişerek, meselenin ancak iki hükûmetin karşılıklı anlaşıp uzlaşmalarile çözümleneceğini, bir neticeye bağlanabileceğini beyan etti. Milisler, evin dışında nöbet beklemekte devam ettiler. Barnes herhangi bir müdahayleye meydan vermemek azmile, kapıya altı Amerikan muhafızı dikti. Komünistler her nekadar köşkten içeriye bir adım bile atmadılarsa da, binadan çıkan her arabayı, hattâ Müttefik kontrol komisyonundaki Amerikan delegesi General John Crone'nin otomobilini bile durdurup aradılar. Elçi, İç Bakanlığına müracaatle, bu gibi küstahça muameleler sürüp gittiği takdirde, silâhlı mukavemetle karşılaşılacağını bildirdi; ve kendi otomobiline silâhlı bir asker aldı.

Bir sabah kalkınca, evin dışında beklemekte olan komünist milislerin yerlerini bir bölük Rus askerine terketmiş bulunduklarını gördüm. Bizim altı muhafızımız, böyle bir kuvvet karşısında elbette pek âciz kalacaktı. Ufak bir asabiyet devresinden sonra hepimize birer silâh verilmişti ki, Rus askerlerine kumuta eden albay Sviridov içeriye haber göndererek elçi ile görüşmek istediğini bildirdi. Elçilik bahçesinden giren, albay kapı ve pencerelerden makinelitüfeklerin uzandığını görünce, elçinin hiç de şakaya gelmek niyetinde olmadığını anlamıştı.

Albay hiç şüphe yok ki beni almağa gelmişti, ama oldukça asabî bir eda ile:

— Bay elçi, size bir Rus vizesi vermeğe geldim. Bu suretle hatlarımızı geçmek hususunda herhangi bir güçlüğe uğramazsınız, dedi. Elçi, Amerikan temsilcilerinin herhangi bir Rus hattının mevcudiyetini kabul edemiyeceklerini, binaenaleyh böyle bir vizeye ihtiyacı olmadığını söyledi. Albay da mırıldana homurdana çıktı, gitti.

Bu arada, karım da Dragoyçeva'nın haydudları tarafından tevkif edilmiş ve 17 gün zarfında üç defa ve bayıltılıncaya kadar dövülmüştü. Hayatı da, olup bitenleri haber alıp da, derhal serbest bırakılması hususunda kesin talebde bulunan Churchill'in hayırlı kızgınlığı sayesinde, kurtarılmıştı. Nota, Bulgar Dış Bakanlığına verildiği zaman, Bakan:

— Mevkufun, yarın serbest bırakılacağını, lütfen Başbakana, arzediniz, demiş; İngiliz elçisi de:

— Böyle bir mesajı göndermeğe yetkili değilim. Ben ancak, onun serbest bırakılıp bırakılmadığını bildirmeğe memur edilmiş bulunuyorum, cevabını vermiş, ve karım bir saat içinde hürriyetine kavuşmuştu.

Nihayet uzun müzakereler, İngiltere ve Amerikanın taleblerinde ısrar etmeleri neticesinde, Moskova karımla bana pasaport vermeğe razı oldu. Amerikan elçisi Barnes, bizi emniyete kavuşturacak, hürriyete ulaştıracak uçağa kadar getirdi ve uğurladı.

Mareşal Çakmak, D. P. Kadıköy merkezinde

— Baştarafı 1 inci sahifede —

kezine gidiş ve gelişinde halk tarafından alkışlanmıştır.

Toplantıda ilk sözü söyliyen Demokrat Parti başkanı Dr. Sani Yaver, ezcümle demiştir ki:

«— Demokrasi hayatında şerefli bir günü daha yaşıyoruz. Çünkü, sevgili Mareşalımız şu anda, huzurlarile ocağımızı şereflendirmiş bulunuyorlar. Kendilerinden bu mutlu günümüzde bize bir hitabede bulunmalarını rica ediyorum.»

Bunun üzerine ayağa kalkan Mareşal Fevzi Çakmak şunları söylemiştir:

«— Arkadaşlar, Istanbula her gelişimde muhterem Kadıköy heyeti daima ziyaretime gelerek yüreğime sevinc doldurur. Sizleri ziyaret etmek borcumdu, bunu şu an ifa etmekle büyük bir şeref duyuyorum. Sizlerin kıymetli reylerinizle milletvekili seçildim, hepinizi dinlemek isterim..»

Bunu takiben söz alan Demokrat Parti bucak başkanları, Mareşala «Hoş geldiniz» demişler ve kendisini bucaklarına davet etmişlerdir.

Bir bucak başkanı da Mareşalın Millî Mücadele yıllarında yaptığı büyük işlerden bahsetmiştir.

Söz alan Mareşal Fevzi Çakmak da demiştir ki:

«— Arkadaşlar, millet vazifeleri şahıslara parçalanmıştır. Ben şahsıma düşen vazifeyi yaptım. Belki de kusur etmişimdir; fakat ben aziz Türk milletini düşünerek bu hizmetlerde bulundum. Ben, yaşını almış bir insan sıfatile evime istirahat için çekilmşitim. Bu sırada yukarı makamlar beni tekrar vazifeye çağırdılar; fakat ben, bu emir milletten gelir gelmez ona itaat ettim. Bütün hemşerilerimin kalbinde yaşayan hürriyet aşkı bana yeni yeni kuvvetler veriyor. Bu memleket böyle oldukça yaşayacaktır.»

Bir Demokrat Partilinin, «Arzumuz daima sizi başımızda görmektir» sözüne, Mareşal şu cevabı vermiştir:

«— Bir kere daha böyle geldiler ve seni başımızda taşımak isteriz dediler. Arkadaşlar, ben kimsenin başına oturmak istemem, ben sizlerle omuz omuza çalışacağım.»

Toplantıda bundan sonra Kadıköy Demokrat Parti idare heyetinden emekli binbaşı Hayreddin Akal uzun bir konuşma yapmıştır.

Haber aldığımıza göre Mareşal Fevzi Çakmak, perşembe günü saat 15.30 da Aksaray Demokrat Parti merkezine gidecek ve görüşmelerine devam edecektir.

KARAVAN

TÜRKÇE SÖZLÜ

Güvenevleri Polis Karakolunun 6 ncı Kısım İnşaatı Yeniden Eksiltmeye Konuldu

Ankara Valiliğinden:

1 — Keşif bedeli (19753) lira (90) kuruştan ibaret olan güvenevleri polis karakolunun altıncı kısım inşaatı Arttırma, Eksiltme Kanununun 41 inci maddesine ek 4376 sayılı kanun gereğince eski şerait dahilinde yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 21/8/947 perşembe günü saat 15 te Emniyet Müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — İlk teminatı 1481 lira 52 kuruştur. İsteklilerin bu iş için Bayındırlık Müdürlüğünden ehliyet vesikası almaları mecburidir.

4 — İsteklilerin gösterilen saatten bir saat evvel teminatlarını yatırmaları lâzımdır.

5 — Buna aid keşif ve şartnameler Emniyet Müdürlüğü hesab muamelât memurluğunda görülür. (10536)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. İlânları

1 — Kuruçeşmede Hacımehmed mahallesinde Muallim Naci cadeddesinde 148/152 numarada İdaremizce istimlâk edilmiş bulunan Türk Tütün Limited Şirketine aid eski tütün deposu binasının -zemin seviyesinden yukarı olan kısmının yıkılması, çıkacak enkaz, malzeme ve molozların harice kaldırılması suretile kaimen satılması işi arttırmaya çıkarılmış olup (kapalı zarf) usulile isteklisine ihale olunacaktır.

2 — Arttırmıya esas olan 18 maddelik arttırma şartnamesile eki 7 maddelik keşif, 18 maddelik sözleşme örneği ve bir umumî vaziyet plânı isteklilerce Genel Müdürlük Yapı Şubesinde görülebilir.

3 — Tasarlanmış tutarı (seksen bin) liradan ibaret olan bu işin arttırmasına girmek isteyenlerin, kapalı zarfların tesliminden önce komisyondan alacakları bir yazı ile Genel Saymanlık veznesine (beş bin iki yüz elli) liralık geçici güvenme yatırmaları lâzımdır.

4 — Kapalı zarf arttırması 22 ağustos 1947 cuma günü saat 15 te Tophanede Genel Müdürlük Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin şartnamesine göre hazırlayacakları kapalı zarflarının arttırma günü saat 14 e kadar makbuz karşılığında Alım Satım Komisyonu Başkanlığına teslim edilmiş bulunması gerektir. (10657)

ÖLÜM

Savurlu Vasfi Ökmenin eşi, Kâzım Ökmenin annesi, Kâmil Şemin ve Abdülkadir Şemin kardeşi, Cavid Ekin ve Alişan Butakın baldızı

BEDRİYE ÖKMEN

Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi 13/8/947 çarşamba günü öğleyi müteakıb Göztepe İstasyon camiinden kaldırılarak Sahrayicedikdeki aile kabrine defnedilecektir.

***

Bayan DESPİNA DİMİTRİ Papadopulo vefat etmiş olduğundan cenaze merasimi bugün, 13 ağustos 1947 saat 16 da Balıklı Rum mezarlığı kilisesinde (Zoodohos Pigi) icra olunacağı hususî davet makamına kaim olmak üzere bildirilir.

Çocukları: Bay ve Bayan Avraam D. Papadopulos ve çocukları (Atina), Bay ve Bayan Sofokli D. Papadopulos ve çocukları, Kardeşi: Bayan dul Eleni Yeorgiu ve çocukları (Selânik), Teyzesi: Bayan Kalliroyi Papazoğlu (Selânik) yeğeni: Yefsimani Yuvanoğlu Çocu ile (Atina) ile bütün akrabaları.

Cenaze levazımatı Angelidis

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: (947/4541)

Etyemez tramvay durağı numara 76 Nusrete borclu Beyoğlu Ağahamam sokağı 36 numaralı Sa-Ur apartımanı birinci katta oturan Mahmud İsmet Ulukhan ve kardeşi Zeynetin (1719) lira (56) kuruş borclarının temini tahsili için maliki bulundukları gayrimenkulleri haczedilerek bunlardan Tülbendcihüsameddin mahallesi Hisardibi caddesi 789 ada, 17 parsel sayılı arsanın tamamına (6036) lira, 44 parsel sayılı arsanın tamamına (2280) lira ve 45 parsel sayılı arsanın tamamına (2280) lira üç yeminli ehlivukuf marifetile kıymet takdir ettirildiğine dair olan muamele borcluların gıyabında yapılmış olmasından İcra ve İflâs Kanununun 103 üncü maddesi dairesinde yapılacak tebligat borcluların ikametgâhlarının meçhul kalmasından tebliğ edilememiş ve İcra Tetkik Merciince 103 ihbarının borclulara Akşam ve Cumhuriyet gazetelerinde beş ay süre verilmek suretile ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan borcluların 8/8/947 günkü vaz'iyed zabıt varakası ve takdiri kıymet raporunu tetkik ederek İcra ve İflâs Kanununun 103 üncü maddesi hükmü dairesinde hacze ve takdiri kıymete bir diyecekleri olduğu takdirde bildirmeleri ilân olunur.

İstanbul 4üncü İcra Memurluğundan:

46 - 2703

Bir borçtan dolayı birinci derecede ipotekli ve bu kere paraya çevrilmesine karar verilen Eminönü Şeyh Mehmed Geylânî mahallesinin Hamidiye caddesinde eski 23, mükerrer 23, yeni 4/6 kapı numaralı ve altında dükkânı müştemil ve bilir kişi tarafından tamamına 39600 lira kıymet takdir edilen kârgir yazıhanenin 2004 sayılı kanun mucibince 12/9/947 tarihine musadif cuma günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul İcra Dairesi gayrimenkul satış salonunda açık arttırma ile satılacaktır.

Gayrimenkulün vaziyeti hazırası: Mezkûr gayrimenkul Sirkecide tramvay caddesi üzerinde altında 6 kapı numaralı dükkânı müştemil olup dükkânın cephesi stor demir kepenkli ve camekânlı ve zemin çini döşelidir.

Birinci kat: 4 numaralı kapıdan ahşab merdivenle çıkılır sahanlıkta merdivenaltı ve helâ ve birisinin arası ahşab bölme ile ayrılmış karşılıklı iki oda vardır.

İkinci kat: Ahşab basamaklı merdivenle sofadan ve merdiven başından bölmeli sofada sokak üstüne arası ahşab bölme ile ayrılmış bir oda mevcuddur. Gayrimenkul kârgir, dahilî kısmı ahşab olup cephesi sıvalı ve birinci kattan itibaren cumbalıdır. Içeride elektrik, Terkos ve havagazi tesisatı vardır.

1 — Şartname 22/8/947 tarihinden itibaren açıktır.

2 — Satış peşin para iledir. Arttırmaya iştirak için %7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubu verilmesi lâzımdır.

3 — 12/9/947 cuma günü talib çıkmadığı veya sürülen pey, tahmin olunan kıymetin %75 ini bulmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 22/9/947 pazartesi günü aynı saate bırakılacak ve aynı odada yapılacaktır.

4 — İpotek vesair alacaklılar ve diğer alâkadarlar gayrimenkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında evrakı müspitelerile birlikte icra dairesine bildirmeleri. Aksi takdirde hakları tapu sicilinde sabit olmadıkça paylaşmadan haric kalacaklardır.

5 — Taviz bedeli, mukataa vergisi, ihale pulları, tescil masrafları, tellâliye resmi alıcıya; diğer vergi borçları borçluya aiddir.

6 — Alıcının belli gün ve saatte satış odasında hazır bulunmaları, şartnameyi, takdiri kıymet zaptını görmek ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 946/2703 sayılı dosya numarasile satış gününe kadar memuriyetimize müracaatleri ilân olunur. (11085)

Kayıb köpek

Kahverenkli, beyaz benekli Brat cinsi, kuyruğu kısa dişi bir av köpeği evvelki gün kaybolmuştur. Bulanlar Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 447 numaraya getirdikleri takdirde memnun edilecektir.

Tedavülden Çıkarılacak Gümüş Bir Liralıklar Hakkında İlân

Maliye Bakanlığından:

5015 sayılı kanunla darbına mezuniyet verilen gümüş bir liralıklar 16/8/1947 tarihinden itibaren tedavüle çıkarılacaktır.

Yeni bir liralıkların evsafı aşağıda gösterilmiştir:

Yeni gümüş bir liralıklar 7,5 gram sıklette olup bir tarafında çevre vaziyette zeytin dalı, ortasında «1» rakamı ve bu rakamın altında «lira» yazısı, diğer tarafında ise, ortasında ayyıldız, çevresinde «Türkiye Cumhuriyeti» ibaresile 1947 tarihi vardır.

Kenarları tırtıllı ve tırtılların içinde «Türkiye Cumhuriyeti» ibaresi oyuk olarak yazılı bulunmaktadır. (11058)

HAKKA DOĞRU

Ramazanın en güzel itiyadı olarak, gerçek müslümanların mecmuası halinde Türk - İslâm evine girdi.

Yarınki sayısını görünüz.

KARDOL

Çarpıntıları ve asabî baş dönmelerini derhal keser.

Her Eczanede bulunur.

OPERATÖR

Dr. Ertuğrul Saltuk

Basur memeleri, fistül ve barsak hastalıklarında rektoskopi, iğne kurşun vesairenin Röntgenle istisali Hilâliahmer caddesi 13 Sağlık Müd. bitişiği) Cağaloğlu

Her gün 15 - 19

CHAMPİON
Outboard Motors

4 - 2 beygirlik yüksek vasıflı TAKMA

DENİZ Motörlerimiz

satışa arzedilmiştir.
Türkiye Umumî Acentası:

Ahmed Remzi ve Şeriki

Taksim Cumhuriyet caddesi No. 22

Sevdiklerinize En Güzel BAYRAM HEDİYESİ Olarak

HASAN LİMON KOLONYASI

Losyon veya Parfümlerini takdim ederseniz çok makbule geçeceğini müşahede edeceksiniz

KABIZLIĞI Defeder,
HAZMI Düzeltir
Mide ve Barsakları
Boşaltır.
Teksif edilmiş bir tuz olup
Çabuk, Kolay ve Kat'i
tesir eder.

SARIYERDE
CANLI BALIK
Muhteşem dekor — Nefis balık ve yemekler
HER AKŞAM: İstanbulun en tanınmış **KOKİNAKİ Caz Orkestrası**

İsviçrenin en yüksek saat fabrikaları olan
VACHERON COSTANTİN
LONGİNES-UNİVERSAL
ETERNA - ARLON SAATLERİ
Eminönü Meydanı
A R L O N
Saat Mağazasına gelmiştir.

% 100 ZIMPARADAN yapılmış YUNAN DEĞİRMEN TAŞLARI
HER TÜRLÜ DEĞİRMEN MAKİNELERİ
MEKANİK EKMEK FIRINLARI HAMUR MAKİNELERİ
HER NEVİ TÜRBİNLER
Benzinle çalışan AMERİKAN SANTRFÜJ SU TULUMBALARI
TÜRK-ELLAS
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
Galata, Kredilyone Han birinci kat 5.
Telg: TURKELLAS Tel: 41410/44637

Dizel Gurubu Alınacak

Malkara Belediye Başkanlığından:

Belediyemiz elektrik santralına alınacak olan Dizel gurubu 7/8/947 tarihinden itibairen 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Alınacak olan motör «60» beygir kuvvetinde ve 600 devirli olacaktır. Daha yüksek beygir kuvveti ve az devirliler tercih edilir.

Motör ve tevzi tablosu montajı dahil muhammen kıymeti 33 bin lira olup geçici teminatı 2475 liradır.

Fenni şartname hergün Belediye muhasebesinde görülebilir. Hariçten vukubulacak taliblere posta ile gönderilir.

Yapılan teklifler haddi lâyık görülmediği veya herhangi bir sebeb dolayısile Belediye Encümeni ihale etmemek salâhiyetini haizdir.

İhalesi 22/8/947 cuma günü saat 14 te Belediye Encümeninde yapılacağından taliblerin belirli gün ve saatte müracaatleri.

Postada vukubulacak gecikme neticesi müracaat kabul edilmez. (10787)

Yeni Fırın Açanların Nazarı Dikkatine:
SATILIK HAMUR MAKİNESİ
Müracaat: Galata Kemeraltı caddesi No. 84 - 86, Tel: 41536

İçme Suyuna Aid İnşaat ve Boru Ferşiyatı Yaptırılacak

Havran Belediye Başkanlığından:

1 — Kasabamıza getirilecek içme suyunun «Eybek dağı» kaptaj mıntakasına aid inşaat ve boru ferşiyatı, vahidi fiat esası üzerinden 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «45262» lira «16» kuruştur.

3 — Geçici teminatı «3394» lira «66» kuruştur.

4 — Eksiltme 23/8/1947 cumartesi günü saat 11 de Belediyede Encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirak edeceklerin (tatil günleri haric) üç gün evveline kadar yapmış oldukları su inşaatı işlerini gösteren belgelerile Encümen başkanlığına müracaat ederek iştirak vesikası almaları.

6 — Şartnameler istiyenlere gönderilir.

7 — Teminat mektubu veya makbuzu, iştirak vesikasını muhtevi teklif mektubları eksiltme saatinden bir saat evveline kadar encümen başkanlığına makbuz karşılığında verilecektir.

8 — Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (10598)

Hurufat ve Anterlin Satın Alınacak

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — 932,5 kilo hurufat ve rakamla 500 kilo garnitür ve 20 kilo çubuk anterlin satın alınacaktır.

2 — İhalesi 22/8/947 cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Hepsinin muhammen bedeli 7452 lira 31 kuruş olup geçici teminatı 558 lira 92 kuruştur. Hepsinin ihalesi bir kişiye yapılacağından muvakkat teminatın tamamının yaptırılması mecburidir.

4 — Eksiltmeye konulan mezkûr mevaddın punto ve nevileri itibarile müfredatlı miktar ve evsafı her gün müracaatle idaremizden alınacak olan şartnameye ek listede görülebilir.

5 — Isteklilerin muayyen günde ihale saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde hazırlayacakları kapalı zarf teklif mektublarını komisyon başkanlığına vermeleri lâzımdır. (10336)

FİKRİ T. KARDEŞ
Otomobil ve Makinist Okulu

Üç aylık yeni devre 3 eylûl 947 de açılıyor. Kabul şartlarını bilmek istiyenlere program yollanır. Kayıdlara başlandı. Müracaat öğleden sonra. Bomonti, Havuzlubahçe S. Şişli

Satılık arsa
3 katlı, 3 cepheli bina yapılabilir. (214 m2.) Beşiktaş, Çarşıiçi, Hazım Ef. camii karşısı (orta yer) Müracaat: perşembe, cumartesi: Beşiktaş Şairnedim Cad. 65

SATILIK
İki aded ve yeni vaziyette
BİNEK OTOMOBİLİ
1 — 38 modeli LİNKOLEN zephyr
2 — 37 modeli FORD
Küçükpazar Kıbleçeşme 45 No.ya müracaat.

SATILIK
KÂRGİR EVLER
Taksimde Taksim Çeşmesi sokağında dörder oda kârgir iki ev, biri boş teslim on bin liraya satılıktır. Yenipostane karşısında Vlora han kahveci Karabete müracaat.

Tekel Genel Müdürlüğü İlânları

Malzeme Alım Şubesinden:

1 — Paşabahçe fabrikamızda mevcud «2» ilâ «12» kiloluk orijinal ambalâjlar içinde bulunan portakal, limon, ve Neroli esansları pazarlıkla satılacaktır.

2 — «4» kilodan aşağı olmamak üzere yapılacak talebler de karşılanabilir.

3 — Esanslar her gün sözü geçen fabrikada görülebilir.

4 — Almak istiyenlerin her gün Genel Müdürlük binasındaki Malzeme Alım ve Satım Komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

5 — İdare kısmen veya tamamen ihalede serbesttir. (11106)

CİNSİ	Miktarı	Muhammen bedeli	Güvenme parası	Şekli	İhale tarihi	Günü	Saati
Hurda galvanizli bidon	1500 Ad.	15.000 L.	1125 L.	A. Arttırma	2/9/947	Salı	11.
Hurda demir ve çember	100 Ton	«Takriben»	1500 L.	Pazarlık	2/9/947	Salı	10.
Demir bidon	400 Ad.	«Takriben»	200 L.	Pazarlık	2/9/947	Salı	10.30
Damacana hasırlı	200 Ad.	«Takriben»	80 L.	Pazarlık	2/9/947	Salı	10.45
Muhtelif hurda bakır ve demir malzeme		1,535 L.	115 L.	A. Arttırma	2/9/947	Salı	10.15

1 — Yukarıda cins, miktarı ve ihale şekilleri gösterilen malzeme satılacaktır.

2 — İhale 2/9/947 salı günü Kabataş Genel Müdürlük binasındaki Malzeme Satış Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler her gün sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin belirli gün ve saatlerde güvenme parası makbuzlarile birlikte mezkûr komisyona müracaatleri ilân olunur.

5 — İdare kısmen veya tamamen ihalede serbesttir. (11107)

Kalorifer Tesisatına Aid Kazan ve Radyatör Eksiltmesi Pazarlığa Bırakıldı

Kırklareli Bayındırlık Müdürlüğünden:

1 — 1/8/947 tarihinde ihalesi mukarrar 61413,25 lira keşif bedelli Kırklareli hükûmet konağı kalorifer tesisatına aid kazan ve radyatör eksiltmesine talib müteahhidler tarafından yapılan tenzilât lâyık hadde görülmediğinden 1/8/947 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlık suretile ihalenin yapılması uygun görülmüştür.

2 — Geçici teminat 4320.67 liradır.

3 — İstekliler teminat makbuzu, Ticaret Odası vesikası ve yeterlik belgelerini göstermeleri lâzımdır.

4 — Bu işe girebilecek müteahhidler 40000 liralık bu şekilde bir iş yaptıklarını gösterir vesika ibraz etmeleri gerekir. (10717)

TEKAÜD, YETİM ve MALÛLİYET İŞLERİNDE
Pürüz ve müşkülü olanların, Galatada Ömer Abid hanında 21 numaraya pazartesi, çarşamba, cuma günleri saat 14,30 ile 17 arası müracaat etmeleri.

Sayın Doktor ve Eczacılara:
VITAPLAZMA
Sıtma hastalıklarına karşı kininli tabletler.
Ecza deoplarına ve eczanelere dağıtılmıştır.
ZİYA BOYER ECZANESİ
Tünel yanı KARAKÖY

Lökore'nin Spesifik İlâcı
PİCATYL TABLETS'ten
Yeni bir parti piyasaya çıkarılmıştır.
TİFAN TİCARET T. A. Ş.
Bahçekapı, Ankara - Konya Han
Telgraf: TİFAN, İstanbul Telefon: 20848

Yarış ve Hizmet Hayvanı Satılacaktır

Mahmudiye Çifteler Harası Müdürlüğünden:

1 — Hara damızlıklarından olup halk damızlığına elverişli muhtelif doğumlu safkan Arab altı baş anaç kısrak ile on bir baş saf ve yarımkan Arab erkek ve dişi tay ve bu taylardan dört başı safkan ve koşu evsafını haiz «Tomurcuk, Küheylân; Dabi; Tarzan ve Kaddah adındaki aygırların yavrularından» olup bu hayvanlâr 29 ağustos 947 cuma günü saat 14 te Mahmudiyede Hara merkezinde pazarlıkla satılacaktır.

2 — Hayvanların tahminî fiatları muhtelif olduğundan pazarlığa iştirak edeceklerin Hara veznesine iki yüz lira teminat yatırmaları lâzımdır.

3 — Alıcılar, satışı müteakib hayvanın bedelini derhal Hara veznesine ödeyerek hayvanı teslim almağa mecburdur.

4 — Bu hususta fazla malûmat almak ve hayvanları görmek isteyenlerin her gün çalışma saatlerinde Mahmudiyede Hara Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur. (10978)

ÖĞRENCİ ALINACAK

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

1 — Fakültemize yazılmak istiyenlerden aşağıdaki şartlardan biri aranır:
a) Devlet olgunluk imtihanını vermiş olmak (Türk liselerine eşitliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış bulunan yabancı memleketler liselerinde geçirilmiş olan imtihanlar olgunluk muadili sayılır.)
b) Bir fakülteden veya öğrenimi olgunluğa dayanan yüksek bir okuldan diploma almış olmak.

2 — Fakülteye yazılmak istiyenlerin getirmek mecburiyetinde oldukları belgeler şunlardır:
a) Fakülte Dekanlığına bir dilekçe,
b) Tahsil durumunu gösterir belge (birinci maddede yazılı olduğu üzere),
c) Nüfus kâğıdı veya tasdikli örneği,
d) Sağlık ve aşı raporu,
e) Kartonsuz 4,5 X 6 büyüklüğünde 6 fotograf,
f) Beyanname (Fakülteden alınacak olan bu beyanname aday tarafından doldurulup pullandıktan sonra imza edilecektir.)

3 — Yazılma harcı on liradır. (Bu para Fakülteden alınacak bir tahsil müzekkeresiyle Üniversite Saymanlığına yatırılacak ve makbuz getirilecektir.)

4 — Fakülteye yazılmak istiyen öğrenci sayısı tesbit edilen miktarı aştığı takdirde adaylar arasında olgunluk dereceleri itibarile seçim yapılır

5 — Fakülteye yazılma müddeti 15 eylûl sabahından 31 ekim akşamına kadar devam eder. Bu müddet içinde adayların kayıd için gerekli bütün belgeleri Fakülteye getirmiş olmaları şarttır. 31 ekimden sonra hiç bir suretle kayıd muamelesi yapılmaz. (11059)

Tașra Tüccarlarına:
N A M
Saf kalaylı demir tavalarını her yerden isteyiniz. Avrupa malzemesinden imal edilir. Ambalâjlarına kötü mal konulmaz. Tercihiniz menfaatiniz icabıdır.

SATILIK BAHÇE
Emirgân, Tekkemeydanı sokağında 13 numaralı büyük bahçe satılıktır. Aynı yerde 11 numarada Recebe müracaat.

Bulana Mükâfat
8/8/947 cuma günü saat 3,30 da İzmire kalkan Yeşilköy tayyare kayıd masası üstünde içinde Müsevilere mahsus namaz şalı ve dinî kitablarla aile hatıra defteri bulunan ufak bir el çantası unutulmuştur. Bulan zatın aşağıdaki adresime getirdiğinde ziyadesile memnun edilecektir.
Sultanhamam Hacopulo han No. 13 te Polat Ltd. Şirketinde Rabeno Politi. Tel: 23034.

Dr. FAHRİ CELÂL
Sinir, Kekemelik ve Söyleme Kusurları Tedavisi
Cağaloğlu, Hilâliahmer caddesi No. 13. Telefon: 20785

BİR BAHÇİVAN
İş arıyor. Çiçek, meyva, bağ, sebzeden, aşı ve haşarattan fennî şekilde anlarım. İhtiyac sahiblerinin acele etmesi lâzım. Eminönü Emlâk Bankası karşısı No. 9. Tel: 23602

Satılık: KÖŞK
Büyükadada, iskeleye yakın on odalı KÖŞK 40.000 liraya.
Müracaat: Tel: 21818 Celâlbey H. 27 - Bahçekapı

DOKTOR
Muin Memduh Tayanç
Cerrahpaşa hastanesi İç Hastalıkları Mütehassısı
Saat 3.5 — 7 ye kadar
Beyoğlu Avrupa Pasajı karşısında No. 19 Küçük Parma H. daire 1
Telefon: 42529

DOKTOR
Sedad Kumbaracılar
İdrar Yolları ve Tenasül Hastalıkları Mütehassısı
Ademi İktidar, Belgevşekliği Tedavisi.
Sirkeci, Ankara caddesi 147
Telefon: 22533

Dr. SABRİ GÜNDÜZ
Kadın Hastalıkları, Taksim Siraservîler Alman Hastanesi karşısı Hocazade sokak No. 15/3, Tel: 41881

Dr. M. OSMAN SAKA
Göğüs ve Dahilî Hastalıklar Mütehassısı
Türbe, İstanbul Belediye karşısı Sinanağa daireleri No. 19.
Telefon: 23565

- Proje Müsabakası -

ANKARA VALİLİĞİNDEN:

1) Ankarada Ulus Meydanının tanzimile etrafında yapılacak binaların projeleri müsabakaya konulmuştur.

2) Müsabakaya iştirak edeceklerin; Türk vatandaşı olmak üzere Y. Mimar, Mimar, Yüksek Mühendis, Mühendis olmaları lâzımdır. Bu şeraiti haiz olanların Valiliğe istida ile müracaat ederek meslekî durumlarını bildirmeleri ve bu işe aid şartnameyi ilişiklerile birlikte (20) lira bedel mukabilinde taleb etmeleri ve yeterlik belgeleri almaları şarttır.

3) YAPILACAK İŞLER:

Bin kişilik sinema, yüz elli kişilik otel, beş yüz kisilik lokanta, iki yüz elli kisilik bar, üç yüz kişilik kafeşantan, üç yüz odalı iş hanı, iki banka binası, yüz elli dükkân, sanat isleri için teşhir salonu, bir borsa binası, bir modern kahve ve bir Emniyet Sandığı binasından ibarettir.

4) Müsabaka müddeti: 31/12/1947 çarşamba günü saat 17 de sona erecektir. Projeler adı geçen günde saat 17 ye kadar makbuz karşılığında Bayındırlık Müdürlüğüne teslim edilmiş olacaktır. Posta ile gönderilecek projelerin de ayni gün ve saatte bulunmaları şarttır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

5) MÜKÂFATLAR ŞUNLARDIR:

A) BİRİNCİ MÜKÂFAT	6000	LİRA
B) İKİNCİ MÜKÂFAT	4000	»
C) ÜÇÜNCÜ MÜKÂFAT	2000	»
D) Dört mansiyonun beheri için	750	şer Lira

(10017)

EN MÜNASİB

BAYRAM HEDİYESİ

SİNGER Saat Mağazasının büyük ve çok zengin çeşidli zarif modelleri arasından intihab edebilirsiniz

Çiçek göğüs iğneleri, Şövalye yüzükleri, elmaslı ve pırlantalı SİNGER Saatleri

Bayanlar için altın ve baylara mahsus altın ve madenî Singer Kol Saatlerile evleriniz için zarif ve Westminster usulü duvar saatleri, elektrikli saat vesaire gibi bayram hediyelerinizi

SİNGER SAATLERİ

Mağazasından tedarik edebilirsiniz.
İstanbul Eminönü 8

RADYO

Bugünkü Program

7.28 Açılış ve program — 7.30 Müzik (Pl.) — 7.45 Haberler — 8.00 Müzik (Pl.) — 8.15 Şarkılar (Pl.) — 8.30 Müzik (Pl.) — 9.00 Kapanış.

★

12.28 Açılış ve program — 12.30 Şarkılar — 13.00 Haberler — 13.15 Müzik (Pl.) — 14.00 Kapanış.

★

17.58 Açılış ve program — 18.00 Karışık solo şarkılar — 18.30 Konuşma — 18.45 Müzik (Pl.) — 19.00 Haberler — 19.15 Geçmişte bugün — 19.20 Müzik (Pl.) — 20.00 Saz eserleri — 20.15 Radyo gazetesi — 20.30 Serbest saat — 20.35 Tarihî Türk müziği — 21.15 Konuşma — 21.30 Müzik (Pl.) — 22.15 Dans orkestrası — 22.45 Haberler — 23.00 Program ve kapanış.

BULMACA

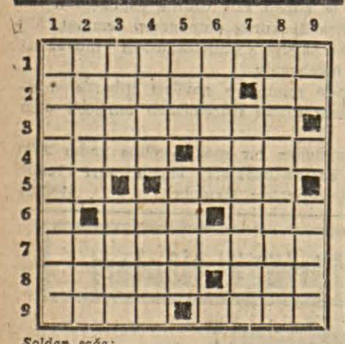

Soldan sağa:
1 — Elinden her iş gelen. 2 — Olmuş koruk ele geçir manasına mürekkeb bir emir, kuru çayır. 3 — Hiç yoktan meydana çıkarmak. 4 — Şeref kazan manasına mürekkeb bir emir. tekdir (eski dilde). 5 — Bir edat, düşmana yapılan ani baskın ve hücumlardan. 6 — Eski hükümdarlardan birinin unvanı, bizden evvel gelmişlerden. 7 — Nezredenler (cemi). 8 — Bir hayır müessesesinin devamı için lâzım olan iradı sağlayan, ıstırab. 9 — Resmen aptal, kahramanların adına dikilir.

Yukarıdan aşağıya:
1 — Muazzam mesele (iki kelime). 2 — Ramazanda oruc bu saat esasına göre başlayıp biter, ağacın evlâdlarından. 3 — Yudum, keskilerden. 4 — Tersi yaldızlı kumaştır, ne sarhoştur ne de baygın. 5 — Çevrilince Hindistanda bir çöl olur, cennetle cehennem arasındaki yer. 6 — Düğüm cinsinden. 7 — Şimdiye kadar herhalde Üsküdarı geçmiştir (iki kelime). 8 — Modern aşevinin sahibi. 9 — Bir hayvan, saf hale getir manasına bir emir.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	D	E	R	S	Y	İ	L	İ	■
2	Ü	Y	E	■	A	S	A	L	I
3	Z	Ü	K	U	R	■	K	I	Ş
4	E	P	A	N	A	K	■	M	I
5	N	■	B	U	T	■	G	A	L
6	L	A	C	M	■	B	A	N	D
7	E	N	T	A	R	İ	■	■	A
8	M	U	■	N	A	D	R	Ü	K
9	E	D	A	■	F	E	İ	S	■

BORSA

İstanbul Borsasının 12/8/1947 fiatları

Londra	— 1 Sterlin	11.3856
New-York	— 100 Dolar	282.52
Paris	— 100 Fransız Fr.	2.3620
Cenevre	— 100 İsviçre Fr.	65.89
Amsterdam	— 100 Florin	105.5468
Brüksel	— 100 Belçika Fr.	6.3886
Prag	— 100 Çekoslovak Kr.	5.6280
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	78.27

ESHAM VE TAHVİLÂT

%5 Faizli İkramiyeliler	
1932 Ergani	22.65
1933 Ergani (A.B.C.)	22.80
1938 İkramiyeli	20.60
Millî Müdafaa	21.50
Demiryolu, İkramiyeli, IV	97,10
Demiryolu, İkramiyeli,V	97,95
%6 Demiryolu, İkramiyeli VI	95.85
%6 Tasarruf bonosu	96.3750
%7 Faizli Tahviller	
Sivas-Erzurum 1	20.65
Sivas-Erzurum 2-7	20.75
1941 Demiryolu I	19.90
1941 Demiryolu II	20.40
1941 Demiryolu III	19.90
Millî Müdafaa I	21.15
Millî Müdafaa II	20.40
Millî Müdafaa III	20.60
Millî Müdafaa IV	20.80
%6 Kalkınma 1	95.85
%6 Kalkınma 2	96.—
Anadolu Demiryolu Grupu	
Anadolu Demiryolu 1-2	104.50
Anadolu Demiryolu 3	100.—
Hisse senedleri %60	52.75
Mümessil senet	73.50
Hisse Senedleri	
Merkez Bankası	125.75
İş Bankası nama	17.15
İş Bankası müessis	450.—
Türk Ticaret Bankası	4.00
Aslan Çimento	11.50

AÇIKHAVA TİYATROSUNDA
KRAL İDİPUS
Her hafta salı, perşembe, cumartesi ve pazar akşamları saat 21.30 da.
Biletler her gün saat 13 ten itibaren Şehir Dram Tiyatrosu gişelerinde satılır.

Göz Hekimi
Nuri Fehmi Ayberk
Haydarpaşa Nümune Hastanesi
GÖZ MÜTEHASSISI
İstanbul Belediyesi karşısında
Telefon: 23212

Sahib ve Başmuharriri: NADİR NADİ
Bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden
CEVAD FEHMİ
Cumhuriyet Matbaası

RADYOLİN

SABAH - ÖĞLE - AKŞAM

Her yemekten sonra RADYOLİN diş macunu ile dişlerinizi muntazaman fırçalayınız.

Kahve Satışı

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ofisimiz tarafından kahve satışlarına devam edilmektedir. Bir çuvaldan beş çuvala kadar satın almak istiyenlerin her gün saat dokuzdan on beşe kadar Ofisimizin Tahtakaledeki Depo Şefliğine, beş çuvaldan fazla satın almak istiyenlerin ise, Ofisimizin Yeni Valide hanındaki Satış Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur.

Telefon: 24236, Telgraf: İstanbul TARFO (10945)

Güneşin yakıcı İNFRARED ve ULTRAVİOLET şualarından sakınmak isterseniz dünyaca tanınmış

PERSOL

Güneş Gözlüklerini Kullanınız.

Gözlerin sıhhat ve zarafetini ancak bu gözlükler temin eder.

Toptan ve Perakende Satış Yeri:

Galata Karaköy caddesi No. 7

OMEGA Saat ve Gözlük Mağazası

Muhtelif Cins Malzeme Satın Alınacak

Eskişehir Tayyare Fabrikası için 3526 sayılı kanununa göre mütedavil sermaye hesabına ticarî şekilde aseton, tiner, boya, oto malzemesi ve muhtelif harb gereçleri satın alınacaktır. İsteklilerin tafsilâtlı malzeme listelerini Fabrika Direktörlüğünden istemeleri ve mukabil tekliflerini 20 ağustos 947 tarihine kadar mektubla Direktörlüğe bildirmeleri ilân olunur. (11104)

6 VOLTLUK

AKÜMÜLÂTOR

gelmiş ve satışa arzedilmiştir.

Toptan satış fiatları 100 amperlik 63 lira, 120 amperlik 72,5 lira.

MATAŞ TİCARET T.A.Ş.

Galata, Tahir Han 13/17, Tel: 44996

Mühendislik Kursile İlgili Olanların Kayıdlarına Başlanıyor

İstanbul Teknik Okulu Müdürlüğünden:

Bu yıl okulumuzda açılması kararlaştırılmış bulunan mühendislik kursunda öğretime 1 eylûl 1947 tarihinde başlanacaktır.

İlgililerin kayıd işlemini tamamlamak üzere 10 ar aded vesikalık fotografla, 15-31 ağustos 1947 tarihleri arasında okula başvurmaları. (11004)

BEYKOZ KUNDURALARI

ısmarlama gibi rahattır

Bütün çeşidlerini satış mağazalarımızda ve bayilerimizde bulabilirsiniz.

SATIŞ MAĞAZALARIMIZ:

İSTANBULDA : Bahçekapıda Sümerhan altında
Karaköyde tramvay Cad. No. 1/16
Kadıköyde Söğüdlüçeşme Cad. No. 136

ANKARADA : Sümerbank binası altında

İZMİRDE : Kemeraltında

Mühim şehirlerde bayileri vardır.

Sümerbank Deri ve Kundura S. Müessesesi

ZİRAÎ AMELİYELER İÇİN BİRİNCİ KOLAYLIK

KRAMERBODY and EQUİPEMENT Co. inc.

MAMULÂTINDAN:

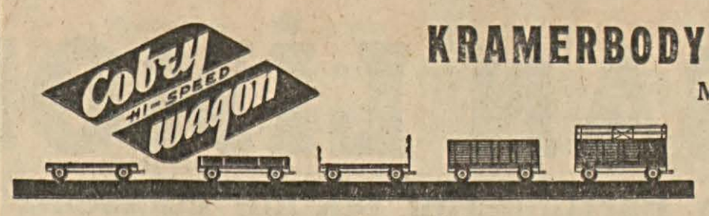

COBEY Hi-Speed WAGON markalı

LÂSTİK Tekerlekli ÇELİK Arabalar

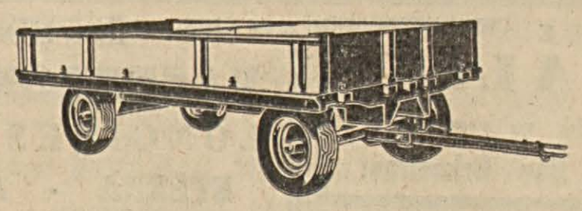

HUBUBAT, PANCAR, OT, ŞEKER KAMIŞI, MISIR vesair toprak mahsullerile beraber aynı zamanda canlı hayvan ve her türlü eşya taşıyan bu hususî arabalar AVRUPA ve AMERİKADA ÇİFTÇİLERE HER TÜRLÜ NAKLİYAT İÇİN ölçülmez YARARLIKLAR GÖSTERMEKTE ve RAĞBET KAZANMAKTADIR.

Ziraat Âleminde Emsalsiz Bir İnkılâp Yaratan Bu,

LÂSTİK TEKERLEKLİ VAGON ARABALARI

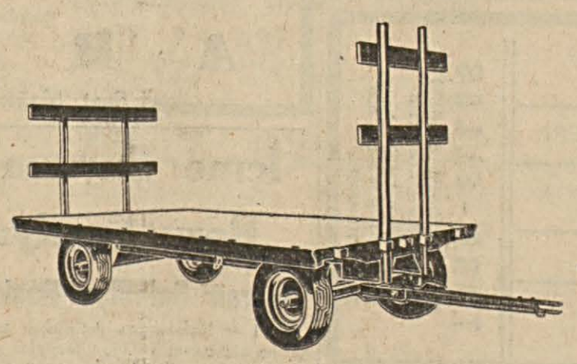

OTOMOBİL, JEEP, TRAKTÖR, KAMYON ve HAYVANLA Bilyeli tertibatı sayesinde KOLAYLIKLA ÇEKİLİR

COBEY Hi-Speed WAGON

Markasına dikkat ediniz ve daima tercih ediniz.

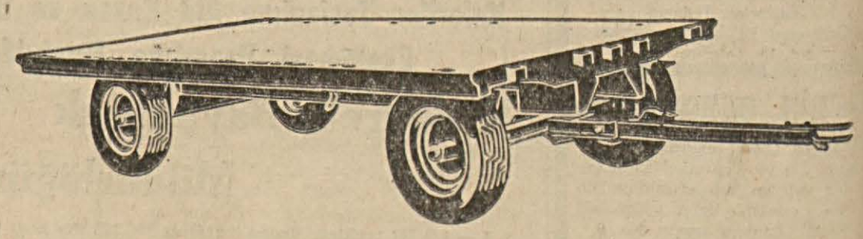

Bu Gördüğünüz Araba Kullanılacağı Her İşe Münasib 5 Şekil Alır ve Bir Tek Araba Her İşinizi Görür.

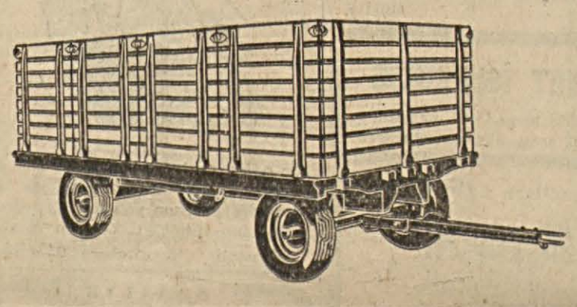

TEKNİK İZAHNAMESİ — Tabanı fırınlanmış tahtadandır

Yük taşıma kabiliyeti	:	4000 kilodur.
Uzunluğu	:	4,20 metredir.
Genişliği	:	2,10 »
Yüksekliği	:	Platform (taban) dan yere 78 sm.
Tekerlekleri	:	Arazi (ziraî) 6 katlı X 16,500 tip telle örgülü 4 lâstikle mücehhezdir.
Manevra kabiliyeti	:	Bir buçuk metrelik sahada kolaylıkla döner.

Her Tarafı Gayet Sağlam ve Dayanıklıdır.

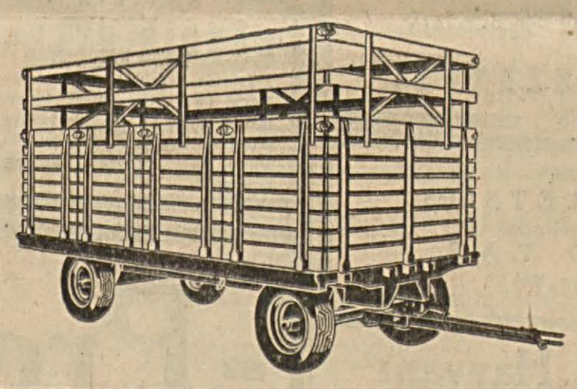

COBEY Hi-Speed WAGON Arabaların

Türkiye Umum S. Acentası:

TOROSLAR TİCARET T. A. O.

İstanbul - Adana

İSTANBUL: Yemiş Değirmen sokak No. 15, Tel: 22684, P. K. 495
ADANA : Toroslar Ticaret T. A. O. Posta kutusu 137

Satiş Acentaları:

Samsun : İzmir Pazarı Nacibey caddesi No. 102 KÂZIM İŞMEN
Adapazarı: Konak caddesi No. 227 SALİM BAYRAKTAR

Fazla tafsilât için kataloğumuzu isteyiniz.

Dışbudak ve Karaağaç Kalası Satın Alınacak

Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü Ticaret Şubesi Müdürlüğünden:

1 — 200 metreküp dışbudak kalası:
Eb'adı: 2,5 : 3 : 5 : 6 X 0,15 — 0,60 X 0.10 — 0.25 metre.
80 metreküp karaağaç kalası:
Eb'adı: 2,5 : 3 : 3,5 : 5 : 6 X 0.15 — 0.60 X 0,7 — 0.15 metre
satın alınacaktır.

2 — İhalesi 14/8/1947 perşembe günü saat 15 te Ticaret şubesinde yapılacaktır.

3 — Fenni ve idari şartnameleri her gün Ticaret şubesinde görülebilir.

4 — İsteklilerin belli gün ve saatte % 7,5 geçici teminatlarile birlikte Ticaret şubesine gelmeleri. (10288)

Eylül 15 1947 de İstanbulda teslim

OTOBÜS

istenilen miktarda yeni, sıcak ve soğuk hava tertibatlı, 27 kişi oturacak, 15 kişi rahat ayakta duracak

FORD ÜNİVERSAL OTOBÜSLERİ

Sayın Belediye ve Otobüs Şirketlerinin emrine hazırdır.

ORTA ŞARK TİCARET T.A.Ş.

Meşrutiyet Caddesi No. 40
Beyoğlu - İstanbul, Tel: 43610

1000 Ton Fişek Kovanı Naklettirilecek

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — 200 ton kadarı Ankaradan ve 800 ton kadarı Kırıkkaleden olmak üzere 1000 ton fişek kovanının askerî fabrikalardan Istanbulda Darbhaneye nakil işinin ihalesi 15/8/947 tarihine rastlıyan cuma günü saat on beşte Darbhane ve Damga Matbaası Müdürlüğünde müteşekkil komisyonda icra edileceektir.

2 — İsteklilerin, tekliflerini ilk teminat olarak beş bin liralık makbuz veya banka mektubile birlikte tayin olunan günde mezkûr saate kadar komisyon başkanlığına tevdi eylemeleri.

3 — Talibler bu hususiaki şartnameyi Ankarada Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğünden, Istanbulda Darbhane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden her zaman istiyebilirler. (10880)

TAKSİTLE

TAKSİTLE
Pikaplı salon ve masa radyoları

TAKSİTLE
Kendi kendine şişen kauçuk koltuklar

Bayram için acele ediniz.
LUXOR RADYO ve OTOMATİK PİKAPLARI Acentalığı
Sultanhamam, Havuzlu Han No. 1, Tel: 21357

TAKSİTLE

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Eternit Alınacak

Devlet Demiryolları Haydarpaşa Satınalma Komisyonundan:

İdaremiz ihtiyacına binaen 100 aded oluklu eternit pazarlıkla satın alınacaktır.

Pazarlık, 14 ağustos 1947 perşembe günü saat 15 te Haydarpaşada Gar binası içindeki Haydarpaşa Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Elinde malı olup da bunu vermek istiyenlerin sözü geçen gün ve saatte ikişer örneklerile birlikte komisyona müracaatleri. (10932)

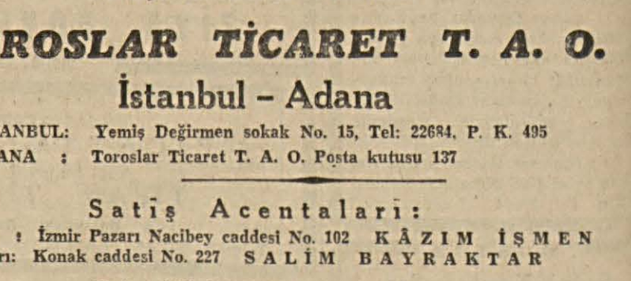

FISK'te her nevi lâstiğin EN İYİSİ vardır

Her türlü lâstik ihtiyacınızı karşılayacak bir FISK lâstiği mevcuttur. Düzgün veya bozuk yollarda - tenezzüh veya kamyon, traktör veya diğer nevi arabalar için FISK'in tecrübe edilmiş, üstün kaliteli bir lâstiği bulunur. FISK'i tercih ediniz - her nevi lâstiğin en iyisi ondadır.

FISK LÂSTİKLERİ

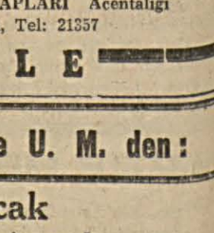

Türkiye Bayii:
H. VİKTOR KOHEN
Kısmet Han, 2 cl kat
İSTANBUL